

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

หนุנית ชื้อสัตย์

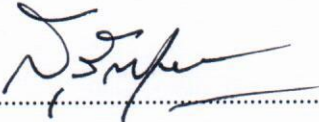
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ หนูנית ชื่อสัตย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

.....กรรมการ
(ดร.สมุทร ชำนาญ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 19 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องด้วยได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ และ ดร.สมุทรา ชำนาญ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งคณะครู โรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอกราบบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรัก ความเมตตา และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

หนูนิด ช่อสัตย์

56920488: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา/ การบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ)

หน่วย ชื่อสัคย์: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี (PROBLEMS AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION OF PATTAYA CITY 5 SCHOOL IN CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ค. 115 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี และเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเมืองพัทยา 5 จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 71 ข้อ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .42-.82 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t -test) ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ใช้ความถี่ ร้อยละและอันดับที่

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) สำรวจความต้องการสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ 2) มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 3) จัดอบรมเทคนิคการวิจัยให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูทุกคน 4) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูใน โรงเรียนตามสาระการเรียนรู้ 5) ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ 6) จัดให้มีการระดมความคิดเห็นและพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา และ 7) จัดอบรมครูในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

56920488: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: DEVELOPMENT GUIDELINES/ ACADEMIC ADMINISTRATION/
PATTAYA CITY 5 SCHOOL

NOONIT SUESAT: PROBLEMS AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION OF PATTAYA CITY 5 SCHOOL IN CHONBURI PROVINCE. ADVISOR: SURATH CHAICHOMPU, Ed.D. 115 P. 2017.

The purposes of this study were to investigate and to compare problems of academic administration of Pattaya City 5 School in Chonburi Province as well as to suggest development guidelines, as classified by school teachers' educational qualifications and work experience. The sample of the study consisted of 56 teachers teaching at Pattaya City 5 School. A 71-item, 5-level rating scale questionnaire together with multiple-choice questions on development guidelines for academic administration with the discrimination power between .42-.82, and with the reliability at .98 was an instrument for data collection. Mean, Standard Deviation, and *t*-test were statistical devices employed for the data analysis; while frequency, and ranking were used for questions on development guidelines.

The findings revealed as follows:

1. The existing problems of academic administration of Pattaya City 5 School in Chonburi Province, both as a whole and in each particular aspect, were found at a medium level.
2. On the comparison of academic administration of Pattaya City 5 School in Chonburi Province, classified by educational qualifications, both as a whole and in each particular aspect, no statistically significant differences were found, except in the aspects of learning resources development, and educational supervision, in which significant differences were found at the statistical level of .05. Also, when being classified by work experience, both as a whole and in each particular aspect, no statistically significant differences were found.
3. Development guidelines for academic administration of Pattaya City 5 School in Chonburi Province, ranked from more to less average mean scores were: 1) Needs survey for students' instructional media for the purpose of purchasing or providing according to required needs; 2) Study visits at schools having their own inside learning resources development; 3) Training on research methodologies for school administrators and all teachers; 4) Workshops on writing learning management plans for teachers in each subject strand; 5) Cooperation among teachers in all subject strands to analyze the learning objectives for the purpose of constructing instruments for complete and fully-covered measurement and evaluation; 6) Brainstorming for development and improvement of internal educational supervision; and 7) Teacher training on basic education curriculum and encouragement of teachers' participation in curriculum development and in curriculum implementation.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
สภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ)	
จังหวัดชลบุรี สำนักงานศึกษาเมืองพัทยา.....	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	10
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	16
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล.....	75
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก.....	99
ภาคผนวก ข.....	103
ภาคผนวก ค.....	113
ประวัติย่อของผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและร้อยละของครู โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 50
2	จำนวนและร้อยละของครู โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน 50
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวม และรายด้าน..... 51
4	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 52
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้..... 53
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 55
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา..... 56
8	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา..... 57
9	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้..... 59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	60
ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการนิเทศการศึกษา.....	
11	61
ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	
12	62
เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา	
13	63
ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	
14	64
เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	
15	65
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	
16	66
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่น.....	
17	67
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	
18	68
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	
19	69
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	
20	70
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้.....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการนิเทศการศึกษา.....	71
22	คำอำนาจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี	114

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยที่กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาจะทำให้สถานศึกษาดำเนินการได้ โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผลรวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานที่ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารได้แก่ การบริหารงานวิชาการ เพราะเป็นงานหลักของการศึกษาทุกระดับ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบ

ผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของ การบริหารสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ (บุญทิพย์ สุริยวงศ์, 2544, หน้า 65)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญ เป็นหน่วยปฏิบัติการในการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นคือคุณภาพที่พึงประสงค์ ทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และความมีสุขภาพอนามัยที่ จะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาชาติ และงานวิชาการ เป็นงานหลักหรือเป็นกิจกรรมหลักหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการ ได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร จัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33) ทั้งนี้กิจกรรมการบริหารงานวิชาการจะเปลี่ยนแปลงไปตาม สาระสำคัญของหลักสูตรและนโยบายการบริหารของหน่วยงานระดับกรม เช่น การเร่งรัด ในการพัฒนาคุณภาพในการบริหาร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา เป็นต้น กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้นอกจากจะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนแล้วยังส่งผลต่อ การบริหารการศึกษาในระดับชาติอีกด้วย การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัยความร่วมมือ จากทุกฝ่าย ลำพังผู้บริหารสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียวมาสามารถจะเป็นผู้ชี้หน้าได้ทุกเรื่อง ในการบริหาร งานวิชาการจึงจำเป็นที่คณะครู ทีมงาน หรือแม้แต่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วม ในการบริหาร ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและ ปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2553, หน้า 149)

โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมืองพัทยา มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากรายงาน ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยผู้บริหาร คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกัน

กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนอย่างเต็มศักยภาพและได้มาตรฐานการศึกษา
 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริม
 การคิดผ่านการพูด เขียน และนำเสนอผลงาน กิจกรรมประกวดทางวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
 การประเมินตามสภาพจริง การทดสอบนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล การวิจัย
 ในชั้นเรียน การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจัดกิจกรรมการเรียน
 การสอนเน้นทักษะกระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดเปรียบเทียบ
 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี
 ระดับพอใช้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา และภาษา
 ต่างประเทศ ระดับต้องปรับปรุงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 สรุปตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีคุณภาพระดับพอใช้ (โรงเรียนเมืองพัทยา 5
 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ), 2559)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการในส่วนของ
 งานการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนจึงมีความสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนา
 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็น
 แนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
 มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ)
 จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5
 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5
 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

คำถามในการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ)
 จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ)
 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน แตกต่างกันหรือไม่

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี มีอะไรบ้าง

สมมติฐานของการวิจัย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน มีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี สำนักการศึกษาเมืองพญา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ คือ

1. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร โรงเรียนในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี
2. ส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
3. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพญา ในการวางแผนการบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบข่ายเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของครู โดยยึดกรอบแนวคิดขอบข่ายงานวิชาการตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิรนัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-38) ใน 7 ด้าน ได้แก่

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

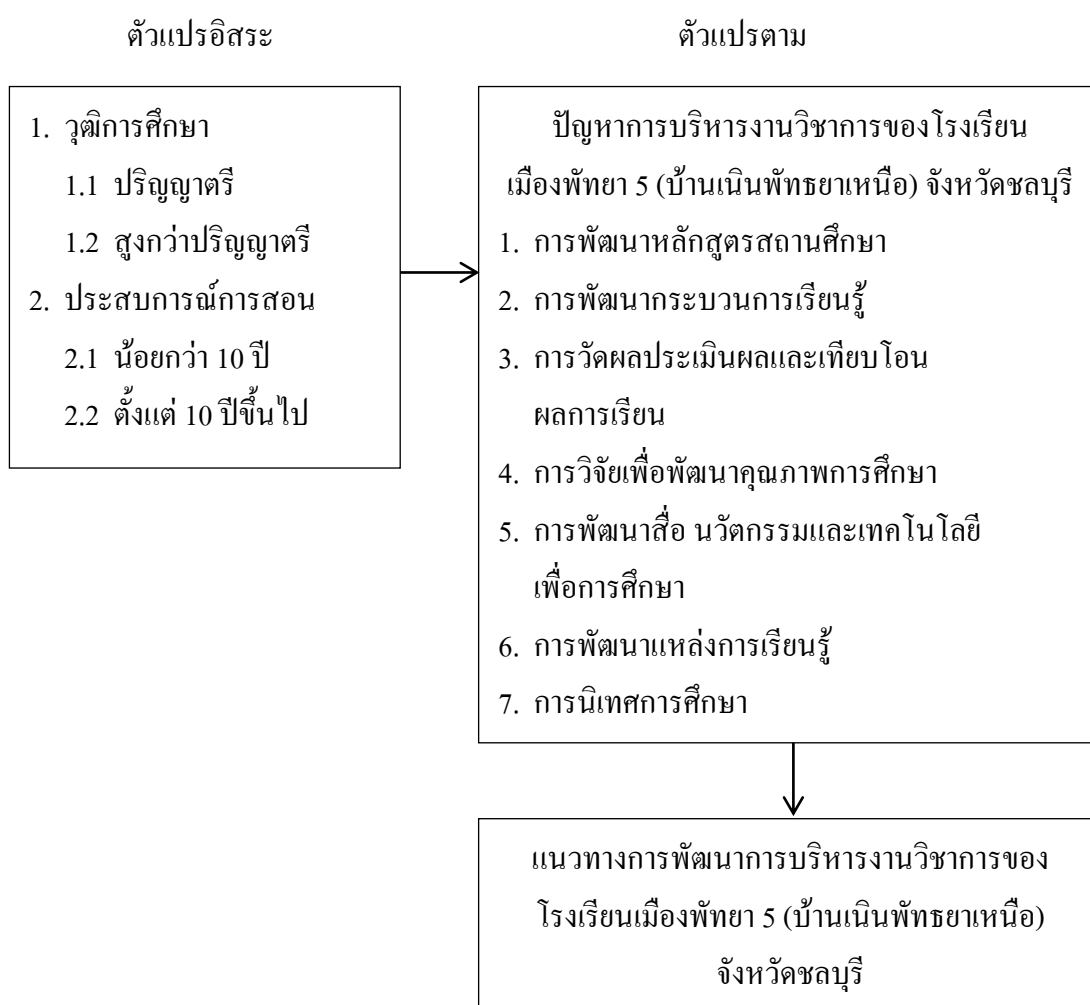
- 1.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นครูโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำนวน 67 คน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นครูโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จำนวน 56 คน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 606-609) โดยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
    - 3.1.1 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น
      - 3.1.1.1 ปริญญาตรี
      - 3.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
    - 3.1.2 ประสบการณ์การสอน จำแนกเป็น
      - 3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี
      - 3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
  - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่
    - 3.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
    - 3.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
    - 3.2.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
    - 3.2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
    - 3.2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
    - 3.2.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
    - 3.2.7 การนิเทศการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยยึดกรอบแนวคิดขอบข่ายงานวิชาการ ตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ,

2546, หน้า 33-38) ใน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และ 7) การนิเทศการศึกษา โดยศึกษาเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ให้ความหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์ จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้ การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตรปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่น และปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์งานวิจัยเพื่อนำมาปรับใช้พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอน โดยนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อทำให้เกิดความรู้ ยั่งยืน

2.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.7 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการติดตามสนับสนุนช่วยเหลือ การปฏิบัติงานของครูในด้านงานวิชาการ และการเรียนการสอน การจัดระบบกระบวนการนิเทศ

การประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอนของสถานศึกษา

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความคิดเห็นของพนักงานครู โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ในการแก้ไขปรับปรุงการบริหารงาน วิชาการให้มีคุณภาพสูงขึ้น

4. พนักงานครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ)

5. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของพนักงานครู โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) กำหนดเป็น 2 ระดับ คือ

5.1 ปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาของพนักงานครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

5.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาของพนักงานครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท

6. ประสบการณ์การสอน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

6.1 ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี เป็นเวลาต่ำกว่า 10 ปี

6.2 ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี เป็นเวลา 10 ปีขึ้นไป

7. โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) หมายถึง สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมืองพัทยา มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

8. สำนักการศึกษาเมืองพัทยา หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษา ในเขตเมืองพัทยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี
สำนักการศึกษาเมืองพญา
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
3. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
  - 3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
  - 3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - 3.3 การวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
  - 3.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 3.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  - 3.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
  - 3.7 การนิเทศการศึกษา
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี
สำนักการศึกษาเมืองพญา

โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) เดิมชื่อโรงเรียนบ้านเนินพญาเหนือ เป็นโรงเรียนประชาบาล จัดตั้งโดยการบริจาคที่ดินของนายแสวง ทรงจำปา และนายวินัย อุทัยเข้ม เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2494 จัดปลูกสร้างโดยคณะกรรมการมัสยิดคารู้อิบาอะห์ บ้านเนินพญาเหนือ ในปี พ.ศ. 2521 ได้โอนโรงเรียนมาอยู่ในเขตเมืองพญา และตั้งชื่อใหม่

เป็นโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ)
จัดการศึกษา 3 ระดับ คือ

ระดับปฐมวัย (ชั้นอนุบาล 1-3) จำนวน 9 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1-6) จำนวน 24 ห้องเรียน ระดับมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) จำนวน 12 ห้องเรียน

โรงเรียนตั้งอยู่ชุมชนพัทยากลางสภาพชุมชน โดยรอบเป็นสภาพชุมชนรอบบริเวณ
สถานศึกษามีลักษณะเป็นชุมชนเมือง ประชากรอยู่หนาแน่นประมาณ 61,220 คน ประชากร
ส่วนใหญ่ของเมืองพัทยাপระกอบอาชีพบริหาร รับจ้าง ค้าขาย และอาชีพส่วนตัว เส้นทางคมนาคม
2 ทาง ได้แก่ ทางบก ทางทะเลบริเวณโดยรอบสถานศึกษาได้แก่ ทิศเหนือ ติดต่อกับ บัมน์น้ำมันบางจาก
ทิศใต้ ติดต่อกับบริษัทยามาฮา ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ถนนสุขุมวิท

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานที่ผู้บริหาร โรงเรียนทุกระดับต้องให้
ความสำคัญและผู้บริหาร โรงเรียนต้องเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการด้วย ทั้งนี้เพราะว่าหน้าที่ของ
โรงเรียน คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำด้านวิชาการ
โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นและจูงใจให้ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ พยายามหาแนวทาง
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู อาจารย์ ก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอน โดยในงานวิชาการ
เป็นสิ่งสำคัญ เพราะงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน ทำให้การจัดการเรียน
การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ความหมายของการบริหารวิชาการ

การบริหารงานด้านวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดของ โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ
การปรับปรุงพัฒนาการสอนของครูให้นักเรียนได้รับผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เป็นที่ยอมรับ
โดยทั่วไปว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในงานบริหารด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนเพราะ
ผลที่เกิดขึ้นจากงานวิชาการนั้น จะส่งผลต่อตัวนักเรียน โดยตรง ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้นเป็นงานที่
สนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงเท่านั้น ได้มีนักศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้
ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

เกรียงไกร ปริธรรมมัง (2551, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง
การดำเนินกิจการหรือการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้เรียน
เกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามพันธกิจและเป้าหมายของ โรงเรียนที่ตั้งไว้ ซึ่งทุกฝ่าย
ต้องเกี่ยวข้องและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และให้ถือว่าการบริหารวิชาการนี้เป็นหัวใจของ
การบริหารโรงเรียน

พิเชษฐ์ ส่งสุข (2552, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานทุกชนิดที่ก่อเกิดความรู้และการศึกษาแก่เด็ก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อพัฒนาคุณลักษณะนิสัยนักเรียนให้มีความเสียสละ มีเมตตา เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามัคคี และมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สันติ บุญภิรมณ์ (2552, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภท ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไหลหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic affairs dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ศิริพร ทาทราย (2552, หน้า 13) ได้สรุปเรื่อง การบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานที่สำคัญ มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เป็นหัวใจและงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัด โปรแกรมการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมทุกชนิดเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลประเมินผลด้วย ซึ่งความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพให้นักเรียนมีความประพฤติที่ดี มีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จันทรานี สงวนนาม (2553, หน้า 149) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการบริหารงานวิชาการจะเปลี่ยนแปลงไปตามสาระสำคัญของหลักสูตร และนโยบายการบริหารของหน่วยงานระดับกรม เช่น การเร่งรัดในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เป็นต้น กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ นอกจะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนแล้ว ยังส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในระดับชาติอีกด้วย การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัย

ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ลำพังผู้บริหารสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถจะเป็นผู้ชี้หน้าได้ทุกเรื่อง ในการบริหารงานวิชาการ จึงจำเป็นที่คณะครู ทีมงาน หรือแม้แต่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและ ปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความรู้แก่เด็ก และปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทุกฝ่ายต้องเกี่ยวข้องและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และให้ถือว่าการบริหารงานวิชาการนี้เป็นหัวใจของการบริหาร โรงเรียน

ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน เป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานของ สถานศึกษา จึงอยู่ทำงานด้านวิชาการเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวไว้ ดังนี้

ปิยบุษ ทองพรหม (2550, หน้า 17) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญอย่างยิ่ง และจัดว่าเป็นงานหลักในการบริหารการศึกษา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐาน ในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ปรับตัวอยู่กับสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียน จะสามารถจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้จะต้องสามารถบริหารงานวิชาการให้มี ประสิทธิภาพมากที่สุด

ชาลินี ฉายรัตน์ (2550, หน้า 18) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการจัดเป็นงานหลักหรือ ภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียน ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

นิรชร มีสุข (2550, หน้า 10) ได้กล่าวว่า งานวิชาการมีความสำคัญสูงสุดจึงเป็นหน้าที่ ของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับที่จะต้องสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือครูผู้สอนทางด้านวิชาการทุกด้าน งานวิชาการจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ครูจะต้องมีความเข้าใจ มีความสามารถ เป็นอย่างดี

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 9) กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็น งานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน

กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นครูจะต้องทำหน้าที่ ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการออกแบบการจัดการเรียนรู้

สมใจ ไชยโกฏี (2553, หน้า 14) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจของการบริหารวิชาการ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะส่งผลโดยตรงต่อ การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ควรใช้เวลาในการบริหารมากกว่าบริหารด้านอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุน ให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารงานวิชาการจะเป็นเครื่องมือชี้วัด ความสำเร็จให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น

มิลเลอร์ (Miller, 1965, p. 175) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า งานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนและที่สำคัญมากที่สุด ได้แก่ การจัดโปรแกรมการเรียน และการปฏิบัติตาม โปรแกรม ตลอดจนการวัดผล เพื่อที่จะได้ติดตามการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการบริหารการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี เป็นหน้าที่ของโรงเรียน ที่จะละเลยเสียมิได้

แบรดเลย์ (Bradley, 1992, p. 21) มีแนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการว่า การพัฒนาบุคคล ทางการศึกษาในปัจจุบัน เน้นให้ครูเป็นผู้มีทักษะและความชำนาญทางการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนงานธุรการ งานอื่น ๆ ถือเป็นงานอันดับรอง แสดงให้เห็นว่า ในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเป็นงานที่สำคัญที่สุด ผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงาน วิชาการเป็นอันดับแรก และถือว่าผู้บริหาร โรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่จะดำเนินงานวิชาการให้ เป็นไปอย่างราบรื่นให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สรุป งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ หากโรงเรียนสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ก็จะ สามารถจัดการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกระดับต้องส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนจะดี หรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการบริหารงาน วิชาการเป็นแนวคิดเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องมีหลักการ ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546, หน้า 22-25) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิด เพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องมีหลักการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality management) เป็นการบริหารงานเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประกันคุณภาพ

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอตลอดเวลา โดยทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วมเสนอแนะ ปรับปรุงและพัฒนา หลักการมีส่วนร่วมต้องการให้ทุกคนได้ร่วมกันทำงาน ซึ่งลักษณะของงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งจะมีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมิน

3. หลักธรรมาภิบาล (Good governance) หมายถึง การกำกับที่ดี การดูแลที่ดี ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

3.1 เป้าหมายต้องสอดคล้องต่อความต้องการหรือความจำเป็นของสังคมหรือชุมชน (Relevance) สถานศึกษาต้องทำในสิ่งที่สอดคล้องกับประโยชน์ของผู้เรียน ประโยชน์ของสังคม ชุมชน

3.2 มีความโปร่งใส (Transparency) กระบวนการบริหารต้องโปร่งใสตรวจสอบได้ อธิบายได้ด้วยเหตุผล และมีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย

3.3 ทุกขั้นตอนมีผู้รับผิดชอบ (Accountability) มีผู้ยอมรับในผลของการกระทำ และพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาให้จงได้

3.4 กระบวนการบริหารต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และได้ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง มีการวางแผนงาน มีการปฏิบัติตามแผน มีการติดตามและประเมิน และมีการปรับปรุงพัฒนาผลที่ได้รับคุ้มค่ากับการลงทุน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554, หน้า 15-16) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้น ในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีคณาจารย์ที่วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2544, หน้า 28) ได้สรุปลักษณะเด่นในการบริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม/ การบริหารโดยองค์คณะบุคคล
2. การบริหารที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน
3. การบริหารที่ใช้บุคลากรมืออาชีพ
4. เป็นการบริหารที่ต้องมีการตรวจสอบและประเมินมาตรฐาน
5. เป็นการบริหารที่เน้นเป็นพิเศษที่สถานศึกษา/ โรงเรียน (SBM)
6. เป็นการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจไป
7. เป็นการบริหารที่ต้องอาศัยองค์ความรู้วิชาชีพมากขึ้น
8. เป็นการบริหารที่เน้นความทัดเทียมกัน
9. เป็นการบริหารที่ต้องประกันคุณภาพให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
10. เน้นคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น

จากลักษณะการบริหารที่สำคัญตามแนวปฏิรูปการศึกษา จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการให้เป็นไปตามแนวทางปฏิรูป ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ศักยภาพ ความเป็นผู้นำ และการมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ในการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน มีขอบเขตกว้างขวางมากไม่สามารถที่จะดูแลคนเดียวได้ทั่วถึงทุกด้าน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องทำงานด้วยการกระจายอำนาจ มีการวางแผนในการทำงานอย่างดี นอกจากนี้ผู้บริหารต้องทำงานเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ครูด้วย

ปองสิน วิเศรศิริ (2546, หน้า 26) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่ามีหลักการบริหาร คือ

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ หมายถึง การได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียน นักศึกษา สามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะคุณภาพ และการจัดการปัญหาได้

สรุป โรงเรียนจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ซึ่งหลักการบริหารงานวิชาการได้กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกคนในหน่วยงานในการเสนอแนะ ปรับปรุง และพัฒนางานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล เพื่อให้เกิดผลผลิตที่เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น ตลอดจนทั้งเป้าหมายของการบริหารงานวิชาการต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือชุมชน และก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน สังคม และชุมชน อย่างสูงสุด

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ที่ผู้บริหารและครูจะต้องเข้าใจ ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ เพื่อจะได้ปฏิบัติและบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งนักวิชาการได้แบ่งขอบข่ายงานวิชาการ ไว้ดังนี้

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 13) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงานด้าน การบริหารงานวิชาการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

แฟเบอร์ และเชียร์รอน (Faber & Shearon, 1970) ได้แบ่งการบริหารงานวิชาการออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตรไปใช้
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การจัดอุปกรณ์การสอน
5. การนิเทศการสอน
6. การส่งเสริมครูประจำการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 29) ได้แบ่งขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการ ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดขอบข่าย/ ภารกิจของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 12 งาน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36)

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้
3. การวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนว
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
10. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายของงานวิชาการตามลักษณะงานที่สำคัญจากแนวคิดที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-36) 7 ด้าน มาศึกษาโดยยึดกรอบความคิดภายใต้ขอบข่ายและภารกิจบริหารราชการในด้านการพัฒนาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเอง และช่วยให้ครูได้มีทิศทางและสิ่งกำหนดในการสอน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545, หน้า 23) จึงมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545, หน้า 19) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมทั้งลำดับขั้นตอนของมวลประสบการณ์

ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบผลสำเร็จ ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546, หน้า 24) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนการหรือแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งที่มีข้อจำกัดของการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพในสถานศึกษา มาตรา 47 และ 48 เพื่อรองรับการประเมินภายนอก

สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนหรือแนวทางการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพของตน หรือประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 ให้โรงเรียนใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 34) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สารระแกนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสถานภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม
5. นิเทศการใช้หลักสูตร
6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

กรมวิชาการ (2544, หน้า 14) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ศึกษาองค์ประกอบหลักสูตร ว่ากำหนดสาระสำคัญไว้อย่างไรและมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างไร
  2. วิเคราะห์ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทั้งองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
  3. ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน และสังคม
  4. ปรับปรุงสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
  5. ตรวจสอบความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มวิชา และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  6. วางแผนการจัดการเรียนการสอนตามขอบข่ายสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ สัดส่วน และหน่วยกิต ตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด
  7. พัฒนาแนวการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน
- สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น โดยให้มีส่วนร่วมของบุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร นอกจากนั้นควรศึกษาองค์ประกอบหลักสูตรโดยกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น วางแผนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ทิสนา แจมมณี (2544, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า “การจัดการเรียนรู้” นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้ว่าเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครูและบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จ เมื่อผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ได้แก่ ครูและนักเรียนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะตัวบุคคล ทำแทนกันไม่ได้ ครูที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขามีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของตนเอง

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางปัญญาที่ต้องการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจ ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด ทำความเข้าใจกับ สิ่งต่าง ๆ

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่ หลายมุม ทำให้เกิดการขยาย เติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคม ขอมรับด้วย ดังนั้น ครูที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้ที่เบิกบานเพราะหลุดพ้นจาก ความไม่รู้ นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้อีก เพราะเป็นเรื่องสนุก ครูจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิด ความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้าง ผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจและเกิดความสุขขึ้น จากการได้เรียนรู้ เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ครูจึงสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จัก

6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง เพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ ในการเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ครูควรเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้รับผลการพัฒนาของตัวเอง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545, หน้า 94) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ แบ่งเป็นทฤษฎีหลัก 4 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีความรู้ ความเข้าใจ ทฤษฎีกลุ่มมนุษย์นิยม และทฤษฎีผสมผสาน

รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 70) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้หรือที่เรียกว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึก วิเคราะห์ และศึกษาด้วยตนเอง รู้จักวิธีคิด วิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้ การจัดการเรียนการสอน ตามแนวของหลักสูตรใหม่ จึงน่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ได้แสดงความคิดอย่างอิสระ สามารถสรุป และสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่ง และเป็นผู้อำนวย ความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี

5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ

6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด มากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว

7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่

8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกัน และเรียนรู้ด้วยตนเอง

สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547, หน้า 13) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. การจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 15-16) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นั้นจะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจแนวคิดการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียนตามหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ได้แก่

1. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. กระบวนการสร้างความรู้

3. กระบวนการคิด
4. กระบวนการทางสังคม
5. กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา
6. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
7. กระบวนการปฏิบัติ
8. กระบวนการจัดการ
9. กระบวนการวิจัย
10. กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง
11. กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย ฯลฯ

สุวิทย์ มูลคำ (2545, หน้า 15) การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการของความพยายามที่จะช่วยเหลือ สร้างและชักจูงผู้เรียนไปสู่เป้าหมายบางประการ

กรมวิชาการ (2535, หน้า 11) อธิบายไว้ว่า การเรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ มีความคิด มีคุณธรรม และมีลักษณะนิสัยตามจุดหมายของหลักสูตร ตลอดถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น การจัดตารางเรียน การจัดห้องสมุด และการจัดวัสดุอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งผลการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา การจัดระบบที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2544, หน้า 154) กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการในการนำเอาหลักสูตรไปใช้หรือการแปลงหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ องค์ประกอบของการสอน

ระบบการเรียนการสอน คือ การจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กันเพื่อสะดวกต่อการนำไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สัจด์ อุทรานันท์, 2526, หน้า 4-5)

หลักการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนนั้น นักวิชาการศึกษา ได้ให้แนวคิดและหลักการไว้มากมาย ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2526, หน้า 18 อ้างถึงใน นิรชร มีสุขโข, 2550) กล่าวถึง หลักการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญไว้ 3 ประการ คือ

1. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้มากกว่าการจำ
2. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา มีความคิดวิจารณ์ญาณ และรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น การสอนของครูต้องมุ่งให้นักเรียน ได้รู้วิธีการแสวงหาความรู้มากกว่าการให้ท่องจำ
3. เนื้อหาวิชาที่จัดให้แก่ นักเรียนต้องผสมผสานกัน และแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ต่าง ๆ ตลอดถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ที่เรียนด้วยกัน
กรมวิชาการ (2535, หน้า 11-12) ให้หลักการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้
  1. จัดการเรียนการสอนต้องจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้สำคัญพอกับเนื้อหา
  2. การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้นักเรียนเป็นผู้แสดง ครูเป็นผู้กำกับ หรือเป็นดำเนินการ โดยใช้แผนการสอน คู่มือ และสื่อการเรียนต่าง ๆ เป็นแนวทางและเป็นเครื่องมือเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติหรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
4. การจัดการเรียนการสอนต้องมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนค้นหาความรู้ สรุปและตัดสินใจด้วยตนเอง
4. การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นภาคปฏิบัติควบคู่ไปกับภาคทฤษฎี หมายถึงการสอนเรื่อง queปฏิบัติได้ก็ให้มีการปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับท้องถิ่นและให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ
5. การส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนหลาย ๆ รูปแบบตามความเหมาะสมของเนื้อหาและสภาพของนักเรียน เช่น บรรยาย อภิปราย ถามตอบ บทบาทสมมติ แบ่งกลุ่มแก้ปัญหา ศึกษาปัญหาเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ค้นคว้าศึกษานอกสถานที่ ทดลอง สาธิต จัดนิทรรศการ ทำสมุดภาพ ใช้โสตทัศนูปกรณ์ และวิธีระดมสมอง
6. การจัดการเรียนการสอนควรเน้นกระบวนการกลุ่ม โดยถือหลักให้นักเรียนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียน ร่วมกันแก้ปัญหา และร่วมกันรับผลที่เกิดขึ้น
สรุป การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจแนวคิดการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รู้จักวิธีคิด วิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่

การวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและการประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้า ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ผลการประเมินจะช่วยให้ครูผู้สอนรู้ ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการแก้ปัญหา หรือพัฒนาให้เหมาะสมได้ กิจกรรมการประเมินผลการเรียนรู้สามารถดำเนินการได้เป็น 3 ระดับ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1-2)

1. การประเมินผลระดับชั้นเรียน เป็นหน้าที่สำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องประเมินผลผู้เรียน ในแต่ละรายวิชา เพื่อรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และควรทำอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้าน การเรียนเป็นรายชั้นปีและช่วงชั้นของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินไปพิจารณาตัดสินการเลื่อน ช่วงชั้น กรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ สถานศึกษาจะต้อง จัดให้มีการซ่อมเสริมและจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

3. การประเมินผลระดับชาติ สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้าย ของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามที่กระทรวงกำหนด ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง กิจกรรมการวัดและประเมินผล อาจทำได้ด้วยวิธีต่อไปนี้

การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment) เป็นการประเมินผลจากงานหรือ ผลงานที่เป็นจริง มากกว่าประเมินด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบ และเป็นการประเมินผลตามเกณฑ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งการประเมินตามสภาพจริงจะครอบคลุมถึง

วิธีการ ได้แก่ การนำเสนอด้วยปากเปล่า การโต้วาที การแสดงนิทรรศการ การรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน แลกเปลี่ยนที่ภาพผลการปฏิบัติ การสร้างและงานประดิษฐ์ โครงหุ่น การแก้ปัญหา พฤติกรรมของผู้เรียน การปฏิบัติงานกลุ่ม

การประเมิน โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio assessment) เป็นวิธีการประเมินผล การเรียนการสอน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินอย่างเต็มที่ 2 ขั้นตอน คือ ผู้เรียนแต่ละคนรวบรวมผลงานและบันทึกผลการประเมินไว้ในแฟ้มรวบรวมผลงาน แล้วนักเรียนแต่ละคนจะจัดและคัดเลือกผลงานจากแฟ้มรวบรวมผลงานเพื่อจัดทำแฟ้มสะสมผลงานต่อไป แฟ้มสะสมผลงานจะเป็นเอกสารที่ระบุว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรไปบ้างในชั้นเรียนและในชีวิตประจำวัน และนักเรียนได้ทำอะไรไปบ้างระหว่างการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ

การประเมิน โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardize test) แบบทดสอบต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนโดยทั่วไปใช้ในกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นวิธีการที่เข้ามาแต่เดิม ซึ่งปัจจุบันก็ยังมีการใช้กันอยู่ทั้งในรูปแบบของข้อทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยตามความเหมาะสม โดยขึ้นอยู่กับคุณพินิจของครูและจุดมุ่งหมายของการประเมินเป็นสำคัญ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญ ด้วยเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน

การเทียบโอนผลการเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงานมาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญา แนวดำเนินการเทียบโอนให้เป็นที่ไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 41-42)

1. ผู้ขอเทียบโอนต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่ง โดยสถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนในภาคเรียนแรกของผู้เรียนขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ยกเว้น กรณีมีเหตุจำเป็น
2. จำนวนหมวดวิชา รายวิชา จำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่จะรับเทียบโอนและอายุของผลการเรียนที่จะนำมาเทียบโอนให้อยู่ในคุณพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งนี้เมื่อเทียบโอนแล้วผู้เทียบโอนต้องมีเวลาอยู่ในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 เดือน
3. กรณีมีเหตุจำเป็นระหว่างเรียน ผู้เรียนสามารถแจ้งความจำนงจะไปศึกษาบางรายที่สถานศึกษาอื่นได้แล้วนำผลมาเทียบโอนได้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษา

4. การเทียบโอนผลการเรียนให้ดำเนินการในรูปคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน

5. การเทียบโอนผลการเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

5.1 ในกรณีผู้ขอเทียบโอนมีผลการเรียนจากหลักสูตรต่าง ๆ ให้นำหมวดวิชา รายวิชา ที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาสอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 มาเทียบโอนผลการเรียนได้ และพิจารณาให้ระดับผลการเรียนของหลักสูตรที่รับเทียบโอน

5.2 กรณีการเทียบโอน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้พิจารณาจากหลักฐาน (ถ้ามี) โดยให้มีการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรที่รับเทียบโอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 53) กำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

1. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
  2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
  3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน
  4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
  5. พัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
- สรุป การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล ดำเนินการวัดผลการเรียนการสอน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ผลการเรียน และมีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลให้ได้มาตรฐาน

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 30 กล่าวไว้ว่า สถานศึกษา พัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 5) ได้กล่าวว่า บทบาทใหม่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งไม่มีตำรา ที่ไหนในโลกกำหนดไว้ คือ มาตรา 30 ผู้สอนสามารถ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอน

นำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สถานศึกษาควรเน้นการวิจัยทั้งในห้องเรียนและการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา ซึ่งการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามคู่มือแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการโดยรวมของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ผลจากการประเมินผู้เรียนจะทำให้ครูได้รู้ข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคน และคิดหาวิธีการที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งวิธีหนึ่งที่ครูสามารถจะแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนและพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ได้แก่ การนำเอาผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหา ที่เรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom research)

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่น่าเชื่อถือและเป็นระบบในการแสวงหาคำตอบ เพราะเป็นการคิดค้นและพัฒนาที่เป็นการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ที่เป็นจริงในชั้นเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์ที่มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การแสวงหาคำตอบ จากปัญหา และข้อสงสัยของครูเป็นการคิดพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและการเรียนการสอน ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนมีดังนี้ (จุฑามาศ เจริญธรรม, 2544, หน้า 23)

1. ปัญหาการวิจัยเกิดจากการทำงานในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นปัญหาของผู้เรียน ที่ครูต้องการแก้ไขหรือปัญหาที่ครูต้องการพัฒนาก็ได้
2. ผลจากการวิจัยเป็นสิ่งที่ครูสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน
3. การวิจัยในชั้นเรียนดำเนินไปพร้อมกับการเรียนการสอน กล่าวคือ สอนไปวิจัยไป เก็บข้อมูลและบันทึกผล แล้วนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาและเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น
4. ส่วนการวิจัยในชั้นเรียนจะมีวิธีการดำเนินการโดยละเอียด อย่งไรนั้น ผู้อ่านจะต้องศึกษาวิธีการโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งในที่นี้มีได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโดยละเอียด

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 35) กำหนดแนวทางปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหาร การจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา

2. ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน การวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการสถานศึกษา บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

สรุปการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริม ประสานความร่วมมือ ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

สื่อเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของครูนั้นดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามกระบวนการต่าง ๆ ที่หลักสูตรต้องการในปัจจุบัน ต้องยอมรับว่า ผู้เรียนทุกคนต่างมีประสบการณ์เดิมอยู่แล้ว ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนจะได้รับอาจมีมาจากหลายทาง นอกจากครูและสื่อต่าง ๆ ดังกล่าว เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ และความสามารถของครูที่จะสามารถจัดหามาให้นักเรียน และศักยภาพ ในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งในหลักสูตรใหม่ไม่ได้ละทิ้งหนังสือแบบเรียนเก่า ๆ โดยสิ้นเชิง องค์กรความรู้ใหม่ก็ยังต้องอาศัยหนังสือเก่ารวมอยู่ตามความจำเป็น และความเหมาะสม (รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม, 2545, หน้า 58-76)

ความหมายของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545, หน้า 78) กล่าวว่า งานสื่อการเรียนการสอน ในสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดขึ้นเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และกล่าวว่า ฝ่ายบริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านสื่อ ดังนี้

1. เข้าใจงานสื่อการสอน ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญโดยการให้การสนับสนุน และส่งเสริมการใช้สื่อการสอน

2. มีนโยบายและวางแผนจัดการงานสื่อการสอน

3. จัดให้มีอาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร และงานสื่อการสอน

นิคม ทาแดง (2545, หน้า 1) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ หลักการวิทยาศาสตร์กายภาพและวิศวกรรมศาสตร์ให้เป็นวัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการเสนอ แสดง และถ่ายทอดเนื้อหาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชม ภูมิภาค (2543, หน้า 15-17) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ การปฏิบัติงานวิชาการเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ความสำคัญของการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน มีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีมากมายหลายรูปแบบ มีบทบาทและให้คุณประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6-7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นกระบวนการ
3. ช่วยให้ผู้เรียนผู้ตนเอง ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
4. สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์เรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และทำให้ออก

อยากเห็น

5. ส่งเสริมการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียน
6. เกื้อกูลผู้เรียนที่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกันให้เรียนรู้ได้

เท่าเทียมกัน

7. ช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกัน
8. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการค้นคว้า

เพิ่มเติม

9. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ในหลายมิติจากสื่อที่หลากหลาย
10. เชื่อมโยงโลกที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนให้เข้ามาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน

กระบวนการสื่อการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะต่างไปจากหลักสูตรที่ผ่านมาที่สถานศึกษา จะต้องจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาเอง บทบาทในการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจที่ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องดำเนินการ เพราะสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่เดิมมีจำหน่ายอยู่ในท้องตลาด คงมีอาจจะสนองผลการเรียนรู้รายปี/

รายการ ตามหลักสูตรกลุ่มสาระต่าง ๆ ของสถานศึกษาไว้อย่างครบถ้วน ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 35-37) ได้กล่าวถึง การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องผลการเรียนรู้รายปี/รายภาค ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การผลิต/ จัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่

การผลิต/ จัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ เป็นวิธีการได้มาซึ่งสื่อการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถ กำหนดรูปแบบ สาระการเรียนรู้และวิธีนำเสนอสาระการเรียนรู้ของสื่อชิ้นนั้น ได้ตามความต้องการของผู้สอนอย่างแท้จริง แต่ครูผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการออกแบบและดำเนินการผลิต จัดทำสื่อชิ้นนั้น มากบ้างน้อยบ้าง ตามแต่ละชนิดหรือประเภทของสื่อที่จะผลิต/ จัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่สามารถ ทำได้หลายรูปแบบ เช่น

1.1 หนังสือเรียนเป็นสื่อการเรียนรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งมีเนื้อหาสาระครอบคลุมขอบข่ายสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หนังสือเรียนที่ดี ไม่เพียงแต่นำเสนอข้อเท็จจริงหรือความรู้ต่าง ๆ เท่านั้น แต่จะต้องให้แนวทางแก่ผู้เรียนในการศึกษา ความรู้เพิ่มเติม พัฒนาความคิดและการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันด้วย

1.2 คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ เป็นสื่อที่ให้แนวทางกับครูผู้สอน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดประสงค์หรือมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตร โดยทั่วไปจะประกอบไปด้วยจุดประสงค์ของบทเรียน เนื้อหา สาระการเรียนรู้ กิจกรรม กระบวนการ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

1.3 ชุดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยสื่อหลาย ๆ ชนิดจัดไว้เป็นชุด เช่น คู่มือแนะนำการใช้ชุดการเรียนการสอน หนังสือเรียน หนังสืออ้างอิง ใบงาน แบบฝึกหัด แบบฝึก กิจกรรม บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สไลด์ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

1.5 บทเรียนสำเร็จรูป เป็นสื่อที่ให้ผู้เรียนใช้เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.6 แบบฝึกหัด เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ครูควรจัดทำขึ้นเอง

1.7 สื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นสื่อที่มีสาระลึกซึ้งในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. การปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้ว

ผู้สอนสามารถดำเนินการได้โดยศึกษาวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ อาจเป็นสื่อที่ผลิต จากหน่วยงานภาครัฐ เอกชนหรือท้องถิ่น ซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิดสามารถนำมาปรับปรุง คัดแปลงหรือจัดทำเสริมเพิ่มเติมจากสื่อเดิมที่มีอยู่เพื่อให้ได้สาระสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระตลอดจนสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของ ผู้เรียนและสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เป็นภารกิจของครูผู้สอนที่จะออกแบบผลิตชิ้นใหม่ จัดทำสื่อการเรียนรู้ได้หลายประเภท เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอบ คู่มือการจัดการเรียนรู้ ชุดการเรียนการสอน บทเรียนสำเร็จรูป แบบฝึกหัด สำหรับสื่อที่ปรับปรุง หรือจัดทำเพิ่มเติมจากสื่อ ที่มีอยู่เดิม เมื่อนำมาใช้กับกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์การใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ สวนสัตว์ อุทยานประวัติศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ที่จะต้องดำเนินการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้สามารถบริการผู้เรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ดังนั้น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามคู่มือแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้ (โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ), 2559)

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง และสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. ส่งเสริมให้ครู และผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

นิคม ทาแดง (2545, หน้า 33) ได้กล่าวว่า แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์รวมของวิชาความรู้เป็นทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สิ่งประดิษฐ์ วัตถุ อาคาร สถานที่ ซึ่งมีอยู่กระจัดกระจาย ทั้งในชุมชนเมืองและชุมชนชนบท อันเป็นชุมทรัพย์แห่งปัญญาที่แทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ค้นพบได้โดยไม่รู้จบ

วิเชียร วงศ์คำจันทร์ (2545, หน้า 36) กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ วิทยากร ภูมิปัญญาชาวบ้านและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ปัญญา แก้วกิริย (2545, หน้า 29) ได้กล่าวว่า แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกรูปแบบ เช่น ห้องสมุด การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การใช้แหล่งความรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ ศูนย์การศึกษา และนันทนาการ เป็นต้น

ปิยบุษ ทองพรม (2550, หน้า 47) ได้สรุปว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการ และสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ดังนั้นในโรงเรียน จึงต้องมีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานการจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้กับหน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด ประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการแหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 36) มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. สำรวจแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
2. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา และในชุมชนเพื่อการศึกษาค้นคว้า แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง
3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือ กับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน
4. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัด กระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

พัชรพงษ์ สุขแสง (2551, หน้า 25) ได้สรุปแนวทางการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ได้ ดังนี้ คือ สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

เกสร ใจชื่น (2551, หน้า 38) ได้สรุปว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่ การศึกษาใกล้เคียง การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล

ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง การจัดตั้งและพัฒนา
 แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล
 ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนา
 แหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน และการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
 ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภารดี อนันต์นาวี (2551, หน้า 248) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
 ดังนี้ 1) สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน
 ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง 2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่ง
 การเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา
 ในบริเวณใกล้เคียง 3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสาน
 ความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น
 ที่จัดการศึกษาในการส่งเสริม จัดตั้ง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู
 ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญา
 ท้องถิ่น

สรุป การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน
 และการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ เช่น แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ วิทยากร
 ภูมิปัญญาชาวบ้านและประสบการณ์อื่น ๆ และรัฐต้องส่งเสริมด้วย ได้แก่ ห้างสมุดประชาชน
 พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 ศูนย์การศึกษาและนันทนาการแหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ
 ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้สามารถ
 บริการผู้เรียน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อตอบสนอง
 การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้
 และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

งานนิเทศการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 49-51) กล่าวว่า การนิเทศภายใน
 โรงเรียนเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนเพื่อร่วมมือ
 ในการที่จะแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพ
 ของผู้เรียน การที่ผู้บริหาร โรงเรียนจะดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพควรปฏิบัติตามแนวทาง
 ที่กำหนดให้ ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศ จะทำให้ครูคลายความวิตกกังวลและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับผู้นิเทศ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศ กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนจะทำให้ผู้นิเทศสามารถปฏิบัติงานด้วยความสบายใจ และลดความรู้สึกขัดแย้งของผู้รับการนิเทศด้วย

2. การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ควรเป็นไปตามกระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ ประการแรก การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ประการที่สอง การวางโครงการนิเทศภายใน ประการที่สาม การปฏิบัติการณ์นิเทศตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในโครงการ และประการที่สี่ การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายใน เพื่อประเมินการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมการสอนของครู เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนนั่นเอง

ซารี มณีศรี (2542, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพทั้งด้านการเรียนการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545, หน้า 26) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่น่าพอใจตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

มาร์ค, สทูปส์ และสทูปส์ (Mark, Stoop & Stoop, 1978, p. 14 อ้างถึงใน เจริญชัย กิตติพิระเดช, 2544) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า การจัดการนิเทศการศึกษานั้นมีความสำคัญอยู่ที่ประสิทธิภาพในการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม และส่งผลในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพที่พึงประสงค์

จอร์ช (Jorch, 1987, p. 5 อ้างถึงใน เจริญชัย กิตติพิระเดช, 2544) กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศการศึกษาเป็น Supervision มาจากคำว่า Super คือ มากกว่า สูงกว่า เหนือกว่า และคำว่า Vision คือ ดูแล ช่วยเหลือ เข้าใจ ฉะนั้นคำว่า Supervision การนิเทศการศึกษา จึงหมายถึง การดูแลเพื่อให้ความช่วยเหลือของหัวหน้างาน

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546, หน้า 259) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนระบบการจัดการศึกษา การเรียนการสอนในสถานศึกษาต้องแปรเปลี่ยนไปตามระบบการศึกษา เช่น หลักสูตร การจัดและดำเนินการสอน สิ่งหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูอาจารย์ในด้านวิชาการ และช่วยให้นักเรียนก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก็คือ การนิเทศการศึกษา การนิเทศ

ภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการหรือวิธีการหรือกิจกรรมที่บุคลากรภายในสถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 36-37) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการจัดระบบ การนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสม กับสถานศึกษา เป็นการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา การติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียน การสอนของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบ นิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายใน เขตพื้นที่การศึกษา

บีช (Beach 1970 อ้างถึงใน สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, 2546, หน้า 11) ได้ให้ความหมาย ของการนิเทศ คือ หน้าที่ในการนำ การประสานและการสั่งการ (Leading, coordinating and directing)

ดัน และสติเฟน (Dunn & Stephen, 1972 อ้างถึงใน สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, 2546, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า คือ การสั่งการและการประสานงาน (Directing & coordinating) ให้บุคคลปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายที่ผู้บริหาร ระดับสูงขึ้นไปกำหนดไว้

กลิคแมน (Glickman, 1985 อ้างถึงใน สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, 2546, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศ หมายถึง หน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุง การสอน ให้ความช่วยเหลือโดยตรงกับครูในการพัฒนาหลักสูตรการให้บริการทางวิชาการ การพัฒนากลุ่ม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น

สมร เดชาฤทธิ์ (2546, หน้า 48) การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความร่วมมือกันระหว่าง ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ในการทำงานที่จะปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของ ผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ โดยวิธีการวางแผน กำหนดการนิเทศ และดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการรับทราบปัญหา การให้กำลังใจ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาการเรียนการสอนอันส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาเป็นสำคัญ

หงษ์คำ หาญภูมิ (2548, หน้า 28) ได้สรุปการนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นมาก เพราะมีการริเริ่มและจัดดำเนินการ โดยบุคลากรภายในโรงเรียน โดยจัดตามความต้องการและ ความจำเป็นของโรงเรียนและมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรอันจะส่งผลให้ การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ

ลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูผู้สอนให้สามารถพัฒนาปรับปรุงตัวครูและนักเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน สภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 36-37)

มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา
3. ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
4. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

พัชรพงษ์ สุขแสง (2551, หน้า 25) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา คือ จัดระบบดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

ภารดี อนันต์นาวี (2551, หน้า 284) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาได้ดังนี้ 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา 2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา 3) ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา 4) ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

สรุป การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เป็นกันเอง โดยให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหาร โรงเรียนนับว่ามีความสำคัญในการสร้างสรรค์การทำงานร่วมกันของครูในโรงเรียนให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือให้เกิดการพัฒนาทุกด้าน ผู้บริหารจะต้องทำการนิเทศครูผู้สอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อช่วยให้ครูพัฒนาและปรับปรุงวิธีสอน ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน โดยวางแผนร่วมกับครูดำเนินการนิเทศภายใน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ตามตัวแปรดังนี้

ในบรรดาทรัพยากรทั้งหมด คนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดประโยชน์กับงานมากที่สุด ซึ่งหมายถึงประสิทธิภาพในการทำงาน เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ (2529, หน้า 11) แนะนำว่า ควรจัดคนให้ทำงานตรงความสามารถและความรู้ที่เรียนมา

ซึ่งสอดคล้องกับชาญชัย อาจินสมาจาร (2547, หน้า 77-78) เสนอแนะว่า การใช้ทรัพยากรบุคคลควรให้ทำงานตรงความสามารถ ความถนัด และความรู้ที่ได้ศึกษามาเพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า วุฒิและความสามารถมีผลต่อการบริหารงาน ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้แก่นงานวิชาการ

วุฒิการศึกษา เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนา ด้านความรู้ ความคิดเห็น เจตคติและทักษะ นอกจากนี้การศึกษาในแต่ละระดับจะมีความเข้มของ เนื้อหาสาระวิชาที่แตกต่างกันออกไปตามวุฒิการศึกษาที่เรียนมา จึงส่งผลให้ครูมีคุณวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีปัญหาในการบริหารวิชาการที่แตกต่างกันไปด้วย (จิตตรา กิจพิศุทธิ์, 2544, หน้า 62) สอดคล้องกับการศึกษาของสิทธิชัย เวศสุวรรณ (2541) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนอยู่ระดับปานกลาง โดยครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิสองปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านงานหลักสูตรและการนำไปใช้งานจัดการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานประชุมทางวิชาการ ส่วนงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของจิตตรา กิจพิศุทธิ์ (2544) ซึ่งการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่า วุฒิการศึกษาของครูผู้สอนย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้ที่มีระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่า ย่อมมีความรู้ในการปฏิบัติงานมากกว่า ผู้วิจัยจึงใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

ประสบการณ์การสอน เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากประสบการณ์ของคนทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจและมองเห็นปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะและทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เพราะว่าประสบการณ์ในการทำงานเป็นการสะสมทักษะในการทำงานที่ดี ยิ่งปฏิบัติงานระยะนานหรืออายุใสมากขึ้นเท่าใด ก็พบว่า ความรู้ ความสามารถ

หรือทักษะในการบริหารงานมากขึ้นเท่านั้น ผลจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรประสพการณ์นี้ สอดคล้องกับการศึกษาของอนนท์ โอนนอก (2548) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสพการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของขวัญใจ สอนศิริ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของบุคลากรครู โรงเรียนคาราสุมุทบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2553 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสพการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับงานวิจัยของภริศา รัตนวิจิตร (2554) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า จำแนกตามประสพการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้ที่มีประสพการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เช่นเดียวกับงานวิจัยของสมพร ฉายแก้ว (2540, หน้า 52) เรื่อง การดำเนินงานการนิเทศภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า ประสพการณ์ทางการสอนมีผลต่อการดำเนินงานที่แตกต่าง สอดคล้องกับการศึกษาของประภาส เล็กโล่ง (2545) ที่ศึกษาความต้องการการช่วยเหลืองานวิชาการของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ความต้องการการช่วยเหลืองานวิชาการของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง จำแนกตามประสพการณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่มีประสพการณ์น้อยมีความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสพการณ์มาก

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่า ประสพการณ์การสอนย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการ เนื่องจากผู้ที่มีประสพการณ์มากกว่า ย่อมมีความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้ดีกว่า ผู้วิจัยจึงใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กฤษณา จันทร์ทอง (2550) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูผู้สอน และนักเรียนโรงเรียนราชพานิชยนาวิ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก และครูผู้สอนของโรงเรียนราชพานิชยนาวิ จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการติดตาม กำกับ ดูแล และสนับสนุน ด้านการสร้างและ

พัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการนิเทศและพัฒนาบุคลากรด้าน
วิชาการ

วาสนา สีสุน (2551) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อจำแนกตามตำแหน่งงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ส่วนข้อเสนอแนะ พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรจัดอบรมส่งเสริม
ให้ครูผู้สอนรู้ถึงเทคนิควิธีสอน ด้านวัดผลประเมินผลการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้
เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการวัดผลที่ได้มาตรฐาน ด้านการนิเทศภายในควรให้ครูผู้สอนวางแผน
การนิเทศร่วมกัน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้
บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์
การปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
เขต 2 ได้แก่ ควรจัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร โครงสร้าง และแนวทาง
การดำเนินการของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้
เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา มีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน
การสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน จัดทำแผนปฏิบัติ
การนิเทศในโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียน เปิดโอกาสให้ประชาชน
เข้ามาศึกษาหาความรู้ จัดตั้งสมาคม ชมรมหรือมูลนิธิเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของโรงเรียน
สนับสนุนวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

กฤษณา นันทิพัฒน์พงศ์ (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนางานวิชาการ
ของโรงเรียนคลองก้อยวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหา
ในการพัฒนางานวิชาการ รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการนิเทศภายใน และด้านหลักสูตร

และการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ ปัญหาในการพัฒนางานวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้นที่สอน ประสพการณ์การปฏิบัติงานและวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เปรียบเทียบปัญหาในการพัฒนางานวิชาการ จำแนกตามประสพการณ์การปฏิบัติงานและวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางในการพัฒนางานวิชาการในแต่ละด้าน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โรงเรียนควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์และการพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปวิเคราะห์ และใช้ได้จริงกับการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในห้องเรียนและโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ควรนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลการศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงและการสร้างเครื่องมือวัดผล และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ครูควรให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษา

สันติ อุดมสารเสวี (2547) ได้ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการมีสภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาไม่มีความแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

เจริญชัย กิตติพิรเดช (2544) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยจำแนกตามประสพการณ์ในการบริหาร และขนาดของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา

สุมาลี จันทร์ใหม่ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพในงานวิชาการและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณภาพงานวิชาการ โรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและสถานภาพของบุคลากร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

วิสิทธิ์ ปัดกันภัย (2546) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองระยอง ด้านการบริการหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ระหว่างโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีแนวทางในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ คือ อบรมครูอาจารย์เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง แนวทางดำเนินการของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอบรมครูอาจารย์เรื่องเทคนิคการสอน ด้านนิเทศการศึกษาจัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศภายใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มพูนศักยภาพทั้งในด้านหลักสูตร เทคนิควิธีการนิเทศ และด้านการวัดและประเมินผล อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอนการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้และประเมินผลปลายภาคเรียนและปลายปี

ฉัฐธนพล ปะจัน (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับจำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Chester (1965, p. 226) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการมีสมรรถนะสูง เนื่องจากการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรม สาธิตการสอนเพื่อให้ครูผู้สอนคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ จัดอภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอน จัดโครงการให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาสลับเปลี่ยนเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการณ์สอน จัดวิทยากรมาช่วยในการประชุมและการประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ให้ครูผู้สอนมีเวลาสำหรับการสอนมากขึ้น ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุทัศนศึกษา วัสดุอุปกรณ์การสอน จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่ครูผู้สอน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับวิชาครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน

Agthe (1979, p. 65) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในงานวิชาการ ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา จากเป็นผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงาน และมีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

White (1993 อ้างถึงใน ครรชิต สารกิจจาภา, 2545, หน้า 38) ได้ทำการวิจัยเรื่องครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรผสมผสานพิเศษ การวิเคราะห์ พบว่า การนิเทศงานของครูใหญ่มีความสำคัญในระดับสูง ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรพิเศษว่า การรับรู้จากครูในหลักสูตรปกติและหลักสูตรพิเศษเกี่ยวกับงานของครูใหญ่แตกต่างกัน คือ ครูใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการนิเทศ เช่น การสร้างบรรยากาศในงานที่ดี การพูดคุยกับผู้ปกครองที่เรียนหลักสูตรพิเศษ แต่จะไปเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการบริหารการเงินฝ่ายโรงเรียนของเด็กนักเรียน และการประเมินผลค่อนข้างน้อย ผลการศึกษาพบสิ่งที่ดี คือ บทบาทครูใหญ่และการฝึกหัดครูในหลักสูตรปกติ การออกกฎหมายมีความสัมพันธ์กับการศึกษาหลักสูตรปกติ การปรับหลักสูตรกลยุทธ์ในการสอน และการนิเทศครูที่สอนในหลักสูตรพิเศษ

Binda (1989, p. 1492-A) ได้ศึกษาเรื่องผู้บริหารที่โรงเรียนประถมศึกษากับกระบวนการส่งเสริมหลักสูตร ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นจึงได้ทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ไว้กับการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ทบทวนหลักสูตรเก่า

จัดสรรวัสดุอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอ เป็นตัวอย่างการสอนที่ดี ส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตระหนักถึงหลักสูตรที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ร่วมกับคณะทำงานปรับปรุงหลักสูตรระยะแรก ตามนโยบายส่วนกลาง ให้มีส่วนประกอบของเนื้อหาที่มีความครอบคลุมและมีความชัดเจน

William (1994) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การใช้การนิเทศภายใน โรงเรียนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน โดยศึกษาจากครู ผู้บริหารและประธานสหภาพครูในโรงเรียน K-12 ในเมืองขนาดใหญ่ในรัฐแคลิฟอร์เนียได้ รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสำรวจประมาณค่าจากผู้บริหาร โรงเรียน 159 คน และครู 195 คน จาก 11 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูขาดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกันในเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน ครูผู้สอนมีความเห็นว่าผู้บริหารไม่ค่อยมีการสังเกตการณ์และเยี่ยมชมห้องเรียนอยู่เป็นประจำ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญและรับผิดชอบต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมากกว่าการจัดการด้านอื่น ๆ และผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรลดนวัตกรรมในการนิเทศภายในที่ซับซ้อนลง ควรมีการยืดหยุ่นและพัฒนากลยุทธ์ในการนิเทศภายในเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน

Barnes (1995, p. 315-A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน โดยอุดมคติแล้วผู้ปกครองต้องมีบทบาทที่มีโรงเรียนหรือชั้นเรียน แม้ว่าจริง ๆ แล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาจะเป็นไปตามอุดมคติดังกล่าว และพบว่า ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้านด้วย การศึกษาครั้งนี้ให้หลักฐานเพิ่มเติมว่า บิดา มารดาชาวอเมริกันมีความประสงค์ที่มีสิทธิมีเสียงเกี่ยวกับการเรียนการสอนของลูก ๆ ของตน ซึ่งบ่งชี้ว่า บิดามารดาชาวอเมริกันเห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงความคาดหวังด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของผู้ปกครองด้วย

Glenn (2000) ได้ศึกษาถึงความเข้มแข็งและความอ่อนแอขององค์การพัฒนาหลักสูตร เรื่องเนื้อหาและการประเมินหลักสูตร พบว่า นักพัฒนาหลักสูตรต้องการให้มีความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่น เน้นความสำคัญเรื่องกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนพัฒนาหลักสูตร และเทคนิคการประเมินหลักสูตร

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่างานวิชาการและการบริหารงานวิชาการเป็นภาระหน้าที่สำคัญ และเป็นงานหลักในการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งคุณภาพของผู้เรียนหรือโรงเรียนจะดีขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ เพราะฉะนั้นการบริหารงานวิชาการ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างมาก หากองค์ประกอบใดของงานวิชาการมีปัญหาย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าประสงค์ที่สำคัญสูงสุดของระบบการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ พนักงานครูโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 67 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานครูโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 606-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สำหรับสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ใน 7 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบ่งเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1932, p. 38 อ้างถึงใน ชาตุนรงค์ บุกวัน, 2556, หน้า 47) มีทั้งหมด 71 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธี Check list โดยการหาความถี่ ร้อยละ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะโดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงตัวเลือกเดียว

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

2. นำแบบสอบถามของชาตุนรงค์ บุกวัน (2556) มาปรับปรุงแล้วสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี นำเสนอต่อที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความเหมาะสม ครบคลุมเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวิ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.2 ดร.สถาพร พฤษพิบูล อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.3 นางนงนุช รักษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนเมืองพัทยา 5
(บ้านเนินพัทธยาเหนือ)

4. เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
แบบสอบถามให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับพนักงานครูโรงเรียน
เมืองพัทยา 6 (วัดธรรมสามัคคี) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination)
ด้วยวิธีการหาค่าความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) คัดเลือกข้อที่มี
ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง

5.2 นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา
(Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .42-.82
และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บ
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามจำนวน 56 ฉบับ เพื่อเก็บข้อมูลจากพนักงานครู
โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง
และเก็บคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้รับข้อมูลคืนทั้งหมด จำนวน 56 ฉบับ และคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ในการแปลความหมายของคะแนน ได้กำหนดเกณฑ์ความหมายระดับเฉลี่ยของคำตอบ โดยอาศัย เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 22-24) แปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระดับปัญหาและแนวทางพัฒนา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกัน ด้วยวิธีวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t -test)
3. วิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยใช้ความถี่และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบที
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
df	แทน	ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงค่า F
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean square)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครู โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 4 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี แจกแจงความถี่ ร้อยละและอันดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครู โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของครู โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	42	75.00
สูงกว่าปริญญาตรี	14	25.00
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ครูผู้สอนที่มีวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของครู โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี	36	64.29
ประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปี	20	35.71
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี จำนวน

36 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 และครูที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.70	1.05	ปานกลาง	2
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.63	1.04	ปานกลาง	4
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	2.55	0.99	ปานกลาง	6
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.67	1.01	ปานกลาง	3
5. การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.80	1.02	ปานกลาง	1
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	2.56	0.98	ปานกลาง	5
7. การนิเทศการศึกษา	2.52	1.10	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	2.63	0.96	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	2.61	1.12	ปานกลาง	9
2. การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนในท้องถิ่น	2.73	1.01	ปานกลาง	3
3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพ สถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.66	1.08	ปานกลาง	7
4. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.68	1.34	ปานกลาง	6
5. ครุภัณฑ์หลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จัดการเรียน การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.66	1.13	ปานกลาง	8
6. มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทุกปีการศึกษาตามความเหมาะสม	2.70	1.25	ปานกลาง	5
7. ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	2.79	1.04	ปานกลาง	2
8. มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ในการนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้อย่างต่อเนื่อง	2.55	1.26	ปานกลาง	10
9. มีการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระ การเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม	2.88	1.25	ปานกลาง	1
10. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	2.73	1.29	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	2.70	1.05	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายข้อด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการบูรณาการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ให้ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนในท้องถิ่น ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีการส่งเสริมพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	2.66	1.31	ปานกลาง	5
2. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.57	1.32	ปานกลาง	9
3. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน	2.71	1.16	ปานกลาง	2
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ตรง	2.75	0.99	ปานกลาง	1
5. มีกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนิสัยใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน	2.55	1.21	ปานกลาง	10
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง	2.70	0.96	ปานกลาง	3
7. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน	2.61	1.23	ปานกลาง	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
8. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน	2.61	1.28	ปานกลาง	8
9. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในการจัด การเรียนการสอน	2.70	1.06	ปานกลาง	4
10. มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ตามความสามารถและความถนัดได้อย่างเหมาะสม	2.63	1.21	ปานกลาง	6
11. เทคนิคการสอนของครูเป็นแบบกัลยาณมิตร	2.41	1.28	น้อย	11
รวมเฉลี่ย	2.63	1.04	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ตรงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาและหลักสูตร	2.80	0.98	ปานกลาง	1
2. มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษา	2.48	1.14	น้อย	6
3. การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตาม ระเบียบการวัดผลและประเมินผล	2.46	1.21	น้อย	8
4. การส่งเสริมให้ครูจัดทำคู่มือการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา	2.57	1.09	ปานกลาง	4
5. การวัดผลประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	2.41	1.13	น้อย	10
6. การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและการประเมิน ผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตาม สภาพจริง	2.43	1.16	น้อย	9
7. การใช้เทคนิคการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย	2.71	0.97	ปานกลาง	2
8. มีระบบการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น	2.54	1.25	ปานกลาง	5
9. การพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ให้ได้มาตรฐาน	2.63	1.12	ปานกลาง	3
10. มีระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล การเรียน	2.46	1.16	น้อย	7
รวมเฉลี่ย	2.55	0.99	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านการจัดการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาและหลักสูตรมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคนิคการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายและการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและ ประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนางานวิชาการ ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	2.61	1.14	ปานกลาง	6
2. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการจัดทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.61	1.06	ปานกลาง	5
3. มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนางาน วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ	2.54	1.26	ปานกลาง	9
4. ครูสามารถนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	2.55	1.14	ปานกลาง	7
5. มีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	2.93	1.08	ปานกลาง	2
6. มีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการเผยแพร่ ผลงานการวิจัยของสถานศึกษาต่อสาธารณชน	3.07	1.06	ปานกลาง	1
7. มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการวิจัย	2.48	1.20	น้อย	10
8. มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ การวิจัยระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา	2.70	1.13	ปานกลาง	3

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
9. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.55	1.26	ปานกลาง	8
10. สถานศึกษา การติดตาม ประเมินผล การทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	2.68	1.27	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	2.67	1.01	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชน ในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยของสถานศึกษาต่อสาธารณชนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การวิจัยระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษาตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีการส่งเสริมและการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัด การเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	2.77	1.16	ปานกลาง	7
2. มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอน	2.50	1.16	น้อย	10
3. มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัด การเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ	2.59	1.14	ปานกลาง	9

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
4. มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาบุคคล และหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อและ เทคโนโลยีการเรียนการสอน	2.95	1.09	ปานกลาง	2
5. มีการใช้ทรัพยากรหรือวัสดุท้องถิ่นเพื่อผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน	2.88	1.01	ปานกลาง	5
6. การเก็บและบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีการเรียน การสอน	2.89	1.09	ปานกลาง	4
7. การวิจัยเพื่อคิดค้นการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	2.93	1.20	ปานกลาง	3
8. สถานศึกษามีความพอเพียงของสื่อและเทคโนโลยี ในสถานศึกษา	2.95	1.07	ปานกลาง	1
9. การจัดระบบการบริการสื่อและเทคโนโลยี ในสถานศึกษา	2.86	1.18	ปานกลาง	6
10. การส่งเสริมการประเมินและพัฒนาการใช้สื่อและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.70	1.19	ปานกลาง	8
รวมเฉลี่ย	2.80	1.02	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาสถานศึกษามีความพอเพียงของสื่อและเทคโนโลยีในสถานศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาบุคคลและหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน และการวิจัยเพื่อคิดค้นการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	2.55	1.09	ปานกลาง	5
2. มีการจัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.54	1.11	ปานกลาง	6
3. ส่งเสริมความสามารถของครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	2.54	1.11	ปานกลาง	6
4. สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้กับครูและนักเรียน	2.73	1.05	ปานกลาง	2
5. สถานศึกษาจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน หน่วยงานอื่น	2.77	0.99	ปานกลาง	1
6. มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	2.38	1.11	น้อย	10
7. มีการส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้	2.57	1.16	ปานกลาง	4
8. สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	2.48	1.10	น้อย	8
9. บุคลากรสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.63	1.17	ปานกลาง	3
10. มีการติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	2.46	1.08	น้อย	9
รวมเฉลี่ย	2.56	0.98	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านสถานศึกษาจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับ

สถานศึกษาอื่น ชุมชน หน่วยงานอื่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ให้กับครูและนักเรียนและบุคลากรสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการนิเทศการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	<i>n</i> = 56		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ ความจำเป็น ในการนิเทศการศึกษา	2.73	1.00	ปานกลาง	2
2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติ การนิเทศภายในสถานศึกษา	2.79	1.10	ปานกลาง	1
3. มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานนิเทศเพื่อพัฒนาครูผู้สอน อย่างมีระบบ	2.48	1.22	น้อย	5
4. การส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีส่วนร่วม ในการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา	2.59	1.13	ปานกลาง	3
5. มีการนิเทศ การเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา	2.48	1.30	น้อย	6
6. มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	2.50	1.32	น้อย	4
7. มีการยอมรับและความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ	2.43	1.16	น้อย	7
8. มีการส่งเสริมกำลังใจให้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ	2.43	1.25	น้อย	8
9. มีการประเมินและติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	2.41	1.26	น้อย	9
10. การประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา เพื่อพัฒนาระบบ กระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียน การสอนของสถานศึกษา	2.38	1.30	น้อย	10
รวมเฉลี่ย	2.52	1.10	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาและการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี (n = 42)				สูงกว่าปริญญาตรี (n = 14)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
	1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.77	1.08	ปานกลาง	2	2.48	0.96	น้อย
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.73	1.03	ปานกลาง	5	2.31	1.02	น้อย	4
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.67	1.03	ปานกลาง	7	2.18	0.78	น้อย	5
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.75	1.07	ปานกลาง	3	2.45	0.82	น้อย	2
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.93	1.06	ปานกลาง	1	2.41	0.80	น้อย	3
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.73	0.98	ปานกลาง	4	2.06	0.78	น้อย	6
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.69	1.12	ปานกลาง	6	2.01	0.84	น้อย	7
รวมเฉลี่ย	2.75	0.99	ปานกลาง	-	2.27	0.77	น้อย	-

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ดังนี้

ปริญญาตรี พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามลำดับ

ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามากตามลำดับ

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	วุฒิการศึกษา				<i>t</i>	<i>p</i>
	ปริญญาตรี (<i>n</i> = 42)		สูงกว่าปริญญาตรี (<i>n</i> = 14)			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.77	1.08	2.48	0.96	.90	.37
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.73	1.03	2.31	1.02	1.35	.18
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.67	1.03	2.18	0.78	1.88	.06
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.75	1.07	2.45	0.82	.94	.34
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษ	2.93	1.06	2.41	0.80	1.66	.10
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.73	0.98	2.06	0.78	2.30*	.02
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.69	1.12	2.01	0.84	2.41*	.02
รวม	2.75	0.99	2.27	0.77	1.65	.12

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านมีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	น้อยกว่า 10 ปี (n = 36)				มากกว่า 10 ปี (n = 20)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
	1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร							
สถานศึกษา	2.81	1.11	ปานกลาง	2	2.51	0.93	ปานกลาง	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.73	1.11	ปานกลาง	4	2.44	0.89	น้อย	4
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล								
และเทียบโอนผลการเรียน	2.69	1.04	ปานกลาง	5	2.30	0.86	น้อย	7
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ								
การศึกษา	2.81	1.06	ปานกลาง	1	2.42	0.89	น้อย	5
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและ								
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.78	1.08	ปานกลาง	3	2.84	0.92	ปานกลาง	1
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.62	1.07	ปานกลาง	6	2.47	0.79	น้อย	3
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.59	1.19	ปานกลาง	7	2.40	0.92	น้อย	6
รวมเฉลี่ย	2.72	1.04	ปานกลาง	-	2.48	0.79	น้อย	-

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นดังนี้

ประสบการณ์ การสอนน้อยกว่า 10 ปี พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี มีปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด

รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี โดยรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปน้อย 3 อันดับแรกมีปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อศึกษามากที่สุด
รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามลำดับ

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5
(บ้านเนินพัทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์การสอน				<i>t</i>	<i>p</i>
	น้อยกว่า 10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.81	1.11	2.51	0.93	1.02	.31
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.73	1.11	2.44	0.89	1.02	.31
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.69	1.04	2.30	0.86	1.42	.16
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.81	1.06	2.42	0.89	1.42	.15
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.78	1.08	2.84	0.92	-.21	.82
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.62	1.07	2.47	0.79	.56	.57
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.59	1.19	2.40	0.92	.61	.54
รวม	2.72	1.04	2.48	0.79	.88	.37

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5
(บ้านเนินพัทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน
มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี แจกแจงความถี่ ร้อยละและอันดับ

ตารางที่ 15 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมครูใน โรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	19	33.93	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูร่วมกันวางแผนในการนำ หลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร	18	32.14	3
3. ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนา หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	19	33.93	1
รวม	56	100.00	

จากตารางที่ 15 พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.93 เห็นว่า แนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ จัดอบรมครูใน โรงเรียนเกี่ยวกับ
หลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการนำ
หลักสูตรไปใช้ และร้อยละ 32.14 เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูร่วมกันวางแผนในการนำ
หลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ตารางที่ 16 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูในโรงเรียนตามสาระการเรียนรู้	24	42.86	1
2. จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่อการสอนให้เหมาะสม	16	28.57	2
3. ให้ครูเลือกสอนตามความรู้ ความสามารถและความถนัดของตนเอง	16	28.57	2
รวม	56	100.00	

จากตารางที่ 16 พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.86 เห็นว่า แนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ได้แก่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูในโรงเรียนตามสาระการเรียนรู้ และร้อยละ 28.57 เห็นว่า จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่อการสอนให้เหมาะสม ให้ครูเลือกสอนตามความรู้ ความสามารถและความถนัดของตนเอง

ตารางที่ 17 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน
ผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดผล ขั้นตอนการวัดผลและการประเมินผล และการสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่าง ๆ	13	23.21	3
2. ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียน	21	37.50	2
3. ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	22	39.29	1
รวม	56	100.00	

จากตารางที่ 17 พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.29 เห็นว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนได้แก่ ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ร้อยละ 37.50 เห็นว่า ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียน และร้อยละ 23.21 เห็นว่า จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดผล ขั้นตอนการวัดผล และการประเมินผล และการสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่าง ๆ

ตารางที่ 18 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมเทคนิคการวิจัยให้กับผู้บริหารสถานศึกษา			
คณะครูทุกคน	25	44.64	1
2. ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปีการศึกษา	16	28.57	2
3. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยให้กับครู			
อย่างสม่ำเสมอ	15	26.79	3
รวม	56	100.00	

จากตารางที่ 18 พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.64 เห็นว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ จัดอบรมเทคนิคการวิจัยให้กับผู้บริหารสถานศึกษาคณะครูทุกคน ร้อยละ 28.57 เห็นว่า ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปีการศึกษา และร้อยละ 26.79 เห็นว่า เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 19 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5
(บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. สำรวจความต้องการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ	28	50.00	1
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตสื่อ ซ่อมแซมสื่อการเรียน การสอน และการจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษาให้กับ ครูผู้สอน	9	16.07	3
3. จัดประกวดสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอน	19	33.93	2
รวม	56	100.00	

จากตารางที่ 19 พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.00 เห็นว่า แนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้แก่ สำรวจ
ความต้องการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ
ร้อยละ 33.93 เห็นว่า จัดประกวดสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน และร้อยละ
16.07 เห็นว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตสื่อ ซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน และการจัดทำ
นวัตกรรมทางการศึกษาให้กับครูผู้สอน

ตารางที่ 20 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. สถานศึกษาสำรวจความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา	11	19.64	3
2. ศึกษาคูงาน โรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา	26	46.43	1
3. ควรจัดให้ครูทุกคนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา	19	33.93	2
รวม	56	100.00	

จากตารางที่ 20 พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.43 เห็นว่า แนวทางทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ศึกษาคูงาน โรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริม
ให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ร้อยละ 33.93 เห็นว่า ควรจัดให้ครูทุกคนได้ใช้แหล่งเรียนรู้
ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และร้อยละ 19.64 เห็นว่า สถานศึกษาสำรวจความต้องการใช้
แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ตารางที่ 21 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศภายใน สถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มพูนศักยภาพ ทั้งในด้านหลักสูตร เทคนิคการนิเทศ	16	28.57	3
2. จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอน	19	33.93	2
3. จัดให้มีการระดมความคิดเห็นและพัฒนาปรับปรุง การนิเทศภายในสถานศึกษา	21	37.50	1
รวม	56	100.00	

จากตารางที่ 21 พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.50 เห็นว่า แนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ จัดให้มีการระดมความคิดเห็นและพัฒนา
ปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา ร้อยละ 33.93 เห็นว่า จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้
ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และร้อยละ 28.57 เห็นว่า จัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบ
ในการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มพูนศักยภาพทั้งในด้านหลักสูตร เทคนิค
การนิเทศ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 71 ข้อ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .42 ถึง .82 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ใช้การทดสอบค่าที (t -test) ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใช้ความถี่ ร้อยละ และอันดับที่

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี มีดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับเมื่อพิจารณารายด้านปรากฏดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ให้ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน ในท้องถิ่น ตามลำดับ

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ตรงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ตามลำดับ

1.3 ด้านการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาและหลักสูตรมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคนิคการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายและการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ตามลำดับ

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยของสถานศึกษาต่อสาธารณะชนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การวิจัยระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามลำดับ

1.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านสถานศึกษามีความพร้อมของสื่อและเทคโนโลยีในสถานศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาบุคคลและหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนและการวิจัยเพื่อคิดค้นการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านสถานศึกษาจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน หน่วยงานอื่นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้กับครูและนักเรียนและบุคลากรสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 3 อันดับแรก พบว่า มีปัญหาด้านการให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นในการนิเทศ การศึกษาและการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีปัญหา

การบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนิน พัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านมีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนิน พัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี พบว่า

4.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนิน พัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ จัดอบรมครูในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ร่วมกันวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

4.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนิน พัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครู ในโรงเรียนตามสาระการเรียนรู้ จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่อการสอนให้เหมาะสม และให้ครูเลือกสอนตามความรู้ ความสามารถและความถนัด ของตนเอง

4.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ครูผู้สอน โรงเรียน เมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ ร่วมกันวิเคราะห์ จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับ หลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียน และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ และความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการวัดผล ขั้นตอนการวัดผลและการประเมินผล และการสร้างเครื่องมือในการวัดผล แบบต่าง ๆ

4.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ จัดอบรมเทคนิคการวิจัยให้กับผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูทุกคน ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปีการศึกษา และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ

4.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ สำรวจความต้องการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ จัดประกวดสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตสื่อ ซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน และการจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษาให้กับครูผู้สอน

4.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ครูผู้สอนโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ศึกษาดูงาน โรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ควรจัดให้ครูทุกคนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และสถานศึกษาสำรวจความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4.7 ด้านการนิเทศการศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ จัดให้มีการระดมความคิดเห็นและพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มพูนศักยภาพทั้งในด้านหลักสูตร เทคนิคการนิเทศ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ ดังนั้น โรงเรียนจึงได้ใช้แนวทางการจัดอบรมให้กับครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารให้คำแนะนำ และมีการนิเทศติดตามและประเมินผล อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับกฤษฎา จันทร์ทอง (2550)

ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูผู้สอนและนักเรียน โรงเรียนราชาพานิชยนาวิ
จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญ
จากภายนอก และครูผู้สอนของโรงเรียนราชาพานิชยนาวิ จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช ทองพรหม (2550, หน้า 97) ได้ศึกษาปัญหาและ
แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเขตอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวม
และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิพงษ์ วงษ์ชลชัยกุล (2549, หน้า 101)
ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
สอดคล้องกับรัตนา อนันตชาติ (2550, หน้า 65) ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้อง
กับวาสนา สีลุน (2551) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐชนพล ประจักษ์ (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหาร
งานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า
ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2
อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการพัฒนางานวิชาการมีค่าเฉลี่ย ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการบูรณาการเนื้อหาสาระ
ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ให้ครูและ
ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ
เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน ในท้องถิ่น ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก
หลักสูตรที่ดีและได้รับการยอมรับ จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกปีการศึกษา
โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญและมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างดี ได้รับความร่วมมือและ
การประสานงานอย่างดีจากบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับ มีการดำเนินงานเป็นระเบียบแบบแผน
ต่อเนื่องกันไป การพัฒนาหลักสูตรจะต้องรวมถึงผลงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกสารหลักสูตร
เนื้อหาวิชา การทำการทดสอบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ หรือการจัดการเรียนการสอน
(สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, หน้า 158-160) แต่จากการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
อาจเนื่องมาจากไม่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่าง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ครูและชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรที่ดีควรมาจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตรเนื้อหาของรายวิชาเพื่อให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น (ฉวีวรรณ เชาวดี, 2544, หน้า 56) โดยต้องมีการประสานงานอย่างดีร่วมกันจากบุคลากรทุกระดับให้ความสำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการเนื้อหาวิชาอย่างเป็นระบบ

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ตรงมากที่สุด ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) ได้จัดอบรมให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น แต่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางครั้งไม่สามารถจัดกระบวนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนได้ทุกครั้ง เนื่องจากมีกิจกรรมพิเศษค่อนข้างมาก จึงทำให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่ บางครั้งต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากวิธีที่หลากหลาย อีกทั้งครูส่วนใหญ่ยังยึดติดกับการสอนแบบเดิม ๆ คือ ยึดครูเป็นศูนย์กลาง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช ทองพรหม (2550, หน้า 99) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกฤตา เกตานนท์ (2555, หน้า 108) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาของงานวิชาการ เล็ก ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ เป็นเพราะครูขาดกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน โดยตรง ซึ่งการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาได้เปลี่ยนบทบาทครูจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ฝ่ายเดียวมาเป็นผู้คอยชี้แนะและสนับสนุนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3 ด้านการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาและหลักสูตร การใช้เทคนิคการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย และการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือและวิธีการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย และประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน รวมทั้งวิธีการประเมินที่มีความเหมาะสมกับธรรมชาติวิชานั้น ๆ ขาดการประสานงานกับหน่วยงาน ไม่ได้รับการนิเทศในเรื่องดังกล่าว ตลอดจนการติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ ทิพย์สุข (2551, หน้า 101) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า การวัดผล ประเมินผล ขาดวิธีการที่หลากหลายต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดการใช้เครื่องมือและเทคนิคการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอน และการจัดทำเครื่องมือวัดผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุริศา รัตนวิจิตร (2554, หน้า 98) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การประสานความร่วมมือกับชุมชนในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยของสถานศึกษาต่อสาธารณะชน การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การวิจัยระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนขาดการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้กับสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งครูขาดความรู้ในการเผยแพร่ผลงาน ขาดการนิเทศติดตาม แนะนำ ประเมินผลการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน การดำเนินงานให้ครูจัดทำวิจัยเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง และการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณบุคลากรให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียนควบคู่กับการเรียนการสอน และการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามมาตรา 30 ที่ได้ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ในแต่ละระดับการศึกษา” จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ปัญหาการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริยาภัสร์ เสงีเส (2553, หน้า 106) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอไพศาลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับดวง สุวรรณเกิดผล (2550, หน้า 97) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ สถานศึกษามีความพอเพียงของสื่อและเทคโนโลยีในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษานอกและหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน และการวิจัยเพื่อคิดค้นการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อการเรียนการสอนเป็นอุปกรณ์สำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน เป็นการเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นคว้า ทดลองปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะอย่างแท้จริง สื่อการเรียนการสอนจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 77) และแม้ว่าครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทุกประเภทและทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง (มารศรี สุทธิพิเชษฐภินท์, 2545) แต่ที่ผ่านมามีครูผู้สอนขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ซึ่งเกิดจากการขาดการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ทั้งยังพบปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนที่ขาดความชำนาญในการผลิต และเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม จึงทำให้เกิดปัญหาการเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรม สอดคล้องกับสมเกียรติ ทองแดง (2548) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน เอกสารและสื่อสำหรับการศึกษาค้นคว้าของครูผู้สอนและผู้เรียน ไม่เพียงพอรวมทั้งขาดงบประมาณจัดทำสื่อการเรียนการสอน และผลการศึกษาของสมสันติ บุญญาภิสมภาร (2545) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้าน

สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สำนวนความต้องการเอกสารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การสอนวัสดุสำหรับนักเรียน และการจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ เพราะโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพต่ำและไม่ตรงกับความต้องการ ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนจึงต้องการให้มีการสำรวจ เพื่อจะได้ดำเนินการจัดหาจัดซื้อให้ครบตรงตามวัตถุประสงค์และความต้องการและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ สถานศึกษาจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน หน่วยงานอื่น สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้กับครูและนักเรียน และบุคลากรสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยานเหนือ) มีการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และจัดหาแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มเติมความรู้ให้กับนักเรียน แต่เนื่องจากสถานที่คับแคบและงบประมาณที่จำกัดจึงไม่สามารถจัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่ ขาดการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมในการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยานเหนือ) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิเชษฐ์ ส่องสุข (2552, หน้า 87) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของชาลินี ฉายรัตน์ (2550, หน้า 102) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา และการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่องและไม่บรรลุตามเป้าหมาย อีกทั้งครูไม่เข้าใจหลักของการนิเทศ คิดว่าการนิเทศคือการจับผิดของครูทำให้การถูกนิเทศถือเป็นเรื่องน่ากังวล ทำให้การนิเทศแต่ละครั้งครูต้องเตรียมการสอนที่ไม่สอดคล้องกับการสอนจริง ๆ ทำให้ไม่สามารถ

แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่แท้จริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกฤดา เกตานนท์ (2555, หน้า 108) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีภารกิจมากเกินไป จึงทำให้การปฏิบัติการนิเทศไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ อีกทั้งครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศ ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศ และยังมีภารกิจสอนหรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะครูที่มีวุฒิกศศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีได้มีโอกาสศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีวุฒิกศศึกษาปริญญาตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา ที่ต้องใช้การศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการที่หลากหลายมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนรัตน์ บุรีสูงเนิน (2544, หน้า 90) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้บริหารที่มีวุฒิกศศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารที่มีวุฒิกศศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีวิสัยทัศน์และมองเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน และเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของครูเป็นอย่างดี อาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารที่มีวุฒิกศศึกษาสูงย่อมส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการด้านต่าง ๆ สูงตามไปด้วย

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายให้ครูที่มีประสบการณ์มากกับประสบการณ์น้อยปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยก อีกทั้งยังส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการเพิ่มเติมในรูปแบบอื่น เช่น การอบรม การศึกษาดูงาน ทำให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและ

มองเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของครุฑิต ดอกไม้คัลลี (2536, หน้า 89) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารตามทักษะของครูในโรงเรียน พบว่า ทักษะของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน และ โสภณ ชินคำ (2536, หน้า 86-90) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ด้านการบริหารงานไม่มีความแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานของพงษ์ศักดิ์ สำนักสกุล (2554, หน้า 112) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า ภาพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี พบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ จัดอบรมครูในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูร่วมกันวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจุบันการจัดการศึกษายึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษานั้นจะต้องศึกษาสาระสำคัญของการเรียนรู้เป็นรายวิชาและช่วงชั้น กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เอกสารหลักสูตร จัดทำสาระการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริงในชุมชน เพื่อศักยภาพพื้นฐานในการคิดการทำงาน และการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับรุจิรุ้ ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 58-76) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม แล้วนำมาทำคำอธิบายรายวิชาตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริงในชุมชน สอดคล้องกับงานของ วิภารัตน์ ธาณีวัฒน์ (2549) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหาร

งานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูควรร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์และวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนิน พัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครู ในโรงเรียนตามสาระการเรียนรู้ จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่อการสอนให้เหมาะสม และให้ครูเลือกสอนตามความรู้ ความสามารถและความถนัด ของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร โรงเรียนได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมีนโยบายการจัดการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือค้นคว้าหาความรู้และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน ตลอดจน เรียนรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลอง ฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียน ได้ฝึกวิเคราะห์และสามารถ แสดงออกอย่างมีเหตุผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 19) จึงทำให้ ผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการผลักดันให้ครูจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้น ให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ทั้งการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ ทั้งการนำความรู้ไปสู่การดำรงชีวิตได้ อย่างดีในสังคม ครูผู้สอนก็มีความตื่นตัวที่จะปฏิรูปการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2535, หน้า 13) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้บริหารต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้กำลังใจ เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรม การสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้จักการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง (ทิสนา เขมมณี, 2544, หน้า 14) เมื่อผู้บริหาร โรงเรียนนิเทศครูและบุคลากรให้รู้และเข้าใจ มีกำลังใจ สะดวกในการจัดทำ หลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ต้องคอยตรวจสอบ สังเกต ดูแล เอาใจใส่ว่าครูและบุคลากรได้ปฏิบัติตามที่ได้นิเทศหรือไม่ มากน้อยเพียงใด คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลืออย่างจริงจัง ผู้บริหารต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูได้รับรู้และเข้าใจบรรยากาศและสภาพแวดล้อมมีผลต่อ การจัดการเรียนการสอน ทุกคนจะต้องมีสิทธิและเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน บรรยากาศและสภาพแวดล้อม มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนทุกคนจะต้องมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน บรรยากาศต้องเป็นแบบ ร่วมมือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์มากกว่าการแข่งขัน ผ่อนคลาย ไม่เครียด ใช้การเสริมแรงมากกว่าตำหนิ

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ ร่วมกันวิเคราะห์ จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียน และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดผล ขั้นตอนการวัดผลและการประเมินผล และการสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งเสริมให้ครูจัดการประเมินผลการเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม การทดสอบควบคู่กันไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของระดับชั้น สอดคล้องกับ โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) ที่มุ่งส่งเสริมให้ครูศึกษา พฤติกรรมของผู้เรียน โดยตลอด รู้จักและเข้าใจผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี สามารถสร้าง เครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุม การประเมินผลตามสภาพจริง ไม่เน้นเฉพาะวิชา พื้นฐาน แต่จะเน้นการประเมินทักษะในการทำงานของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา การแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง และต้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดการศึกษา การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างถูกต้องและจริงจัง มีการสร้างเครื่องมือ การวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และ โรงเรียนมีระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา มีระบบกำกับติดตามผลที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถประเมินนักเรียนได้ตามสภาพจริง สอดคล้องกับรุจิร ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 58) ที่กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริง เป็นวิธีการประเมินผลที่สะท้อนให้เห็นถึง พฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริง เป็นวิธีการที่เน้นงานภาคปฏิบัติ ที่นักเรียนแสดงออก เน้นกระบวนการเรียนรู้ ผลผลิต และเพิ่มสะสมผลงาน การประเมินผลตาม สภาพจริงช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพิ่มสะสมผลงาน ถือเป็นแหล่งข้อมูลหรือหลักฐานที่แสดงรายการความสามารถ ความสำเร็จ ความก้าวหน้า ความภาคภูมิใจที่ทั้งครูและนักเรียนนำมารวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ จัดอบรมเทคนิคการวิจัยให้กับผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูทุกคน ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปีการศึกษา และเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญของ

การวิจัย จึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับพิชิต ฤทธิจรูญ (2544, หน้า 24) ที่กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ครูได้แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมทางเลือกในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับรุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 58) ที่กล่าวว่า การวิจัยเป็นการคิดพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยเป็นสิ่งที่ครูสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน

3.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ สำรวจความต้องการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ จัดประกวดสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตสื่อ ชื่อมแซมสื่อการเรียนการสอน และการจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษาให้กับครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการศึกษา มีการจัดการอบรมการใช้สื่อการสอนทั้งในระดับโรงเรียนและระดับจังหวัด เพื่อผลิตสื่อที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อผลิตสื่อให้ครบถ้วนทุกเนื้อหาและเพียงพอกับผู้เรียน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียนเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นคว้า ทดลอง ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 10) สอดคล้องกับภิญโญ สาธร (2526, หน้า 106) ที่กล่าวว่า สื่อการสอน คือ วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนเรียนรู้จากของจริง และมองเห็นสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2535, หน้า 10) ที่กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนทุกครั้ง ผู้สอนจะต้องมีการวางแผนด้วยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า และเลือกสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม การเลือกสื่อการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่จะสอน ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร ทั้งนี้เพราะสื่อแต่ละประเภทมีประสิทธิภาพในการสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้แตกต่างกัน การเลือกสื่อการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนเพื่อจะได้พัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของผู้เรียน

3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ได้แก่ ศึกษาคุณภาพ โรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ควรจัดให้ครูทุกคน ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และสถานศึกษาสำรวจความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีการสนับสนุนให้ ครูผู้สอน ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดทำ สารสนเทศทำเนียบแหล่งเรียนรู้และวิทยากรประจำท้องถิ่น ที่สามารถให้โรงเรียนหรือผู้ที่ต้องการ ศึกษาสามารถสืบค้นได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2557, หน้า 33) ได้กล่าวว่า แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์รวมของวิชาความรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สิ่งประดิษฐ์ วัตถุ อาคารสถานที่ ซึ่งมีอยู่กระจายทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบท อันเป็นชุมชนแห่งปัญญาที่แทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ค้นพบได้ อย่างไม่รู้จบ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 36) ที่กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการและสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน โรงเรียนจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนด้วย

3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา ครูผู้สอน โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ จัดให้มีการระดมความคิดเห็นและพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศ ภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มพูนศักยภาพทั้งในด้านหลักสูตร เทคนิคการนิเทศ ทั้งนี้ควรมีการพัฒนากระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ และควรมีการจัดประชุมเพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายและแนวทางการปฏิบัตินิเทศภายใน ทั้งนี้เนื่องจาก การนิเทศเป็นการกำกับติดตามผล การดำเนินงานกิจการของ โรงเรียนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการชี้แนะแนะนำอย่างเป็นกัลยาณมิตรสอดคล้องกับชารี มณีศรี (2542, หน้า 19) กล่าวว่า การนิเทศ หมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่จะช่วยส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งด้านการเรียนการสอน การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน ผู้บริหารต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนิเทศการสอนซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูควรร่วมกันจัดอบรมหลักสูตรและบูรณาการเนื้อหาสาระของหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียน ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ตรงแก่ครูในโรงเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา และร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดอบรมเทคนิคการวิจัยให้กับคณะครูในโรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชนในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยของสถานศึกษาต่อสาธารณชน
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรสำรวจความต้องการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการให้มีความพอเพียง
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรศึกษาดูงาน โรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน หน่วยงานอื่น
7. ด้านนิเทศการศึกษา ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาและระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี
2. ควรศึกษาแนวทางการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

3. ควรศึกษาพัฒนาความร่วมมือกับชุมชนในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยของสถานศึกษา
ต่อสาธารณะชนของโรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพิทยา 5
(บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2535). *หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2535)*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- กรมวิชาการ. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณา จันทร์ทอง. (2550). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูผู้สอนและนักเรียน โรงเรียนราชาพานิชยนาวิ จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กฤษณา นันทิพัฒน์พงศ์. (2554). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนคลองก้อยวิทย์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และชรินทร์ นามวรรณ. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- เกรียงไกร ปริธรรมมั่ง. (2551). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการวิชาการของโรงเรียนเทศบาล มิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว ตามทรรศนะของนักเรียน*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกสร ใจชื่น. (2551). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญใจ สอนศิริ. (2553). *การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของบุคลากรครู โรงเรียน ดาราสมุทรบริหารธุรกิจ*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ครรรชิต ดอกไม้คัลลี. (2536). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูโรงเรียนในโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ครรรชิต สารกิจอภา. (2545). *ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทรานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า.
- จิตตรา กิจพิศุทธิ์. (2544). *การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฑามาศ เจริญธรรม. (2544). *การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- เจริญชัย กิตติพิรเดช. (2544). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉวีวรรณ เชาว์ดี. (2544). *ศึกษาการบริหารงานวิชาการของครูประถมศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดปราจีนบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชม ภูมิภาค. (2543). *เทคโนโลยีการสอนเป็นรายบุคคล*. *วารสารเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา*. 7(1), 92-97.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: K & P Book.
- ชาญณรงค์ บุควัน. (2556). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บูรพาสาส์น.

- ชาลินี ฉายรัตน์. (2550). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.*
- ณัฐชนพล ปะจิ้น. (2554). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ดวง สุวรรณเกิดผล. (2550). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.*
- ทิตินา แยมณี. (2544). *ระบบการออกแบบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. (2529). *พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- ชนรัตน์ บุรีสูงเนิน. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ธีระ รุญเจริญ. (2544). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เสดโล่การพิมพ์.*
- นิคม ทาแดง. (2545). *เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.*
- นิรชร มีสุขโข. (2550). *การศึกษาสภาพและความคาดหวังการนิเทศด้านวิชาการของครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- บุญทิพย์ สุริยวงศ์. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับมาตรฐานระบบ คุณภาพ ISO 9002 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา. วารสารวิชาการ, 4, 68.*
- ปัญญา แก้วกีอูร. (2545). *การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่เป็นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.*

- ประภาส เล็กโล่ง. (2545). ศึกษาความต้องการการช่วยเหลืองานวิชาการของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาภัสสร เส็งเส. (2553). การนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอไพศาลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปองสิน วิเศษศิริ. (2546). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 2542 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยนุช ทองพรหม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงษ์ศักดิ์ สำนักสกุล. (2554). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรพงษ์ สุขแสง. (2551). ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2544). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ปฏิรูปการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พิเชษฐ ส่งสุข. (2552). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ไพฑูริย์ ทิพย์สุข. (2551). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.
- ภิญโญ สาธร. (2526). การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภุริศา รัตนวิจิตร. (2554). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มารศรี สุธิพิเชฐภักดิ์. (2545). ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 กรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนา อนันตชาติ. (2550). ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ). (2559). รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ชลบุรี: โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ).
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วาสนา สีลุน. (2551). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร วงศ์คำจันทร์. (2545). แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น. ขอนแก่น: โรงเรียนบ้านकुตเชียงมี.

- วิภารัตน์ ชานีวัฒน์. (2549). ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิศิษฐ์ ปัดกันภัย. (2546). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สังัด อุทรานันท์. (2526). การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ: รัตนมิตร.
- สมเกียรติ ทองแดง. (2548). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมใจ ไชยโกฏี. (2553). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพร ฉายแก้ว. (2540). การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 กรณีศึกษากลุ่มทักษะคณิตศาสตร์. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมร เดชาฤทธิ์. (2546). ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมสนิท บุญญาภิสมการ. (2545). ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สันติ บุญภิรมณ์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บู้ค พอยท์.

- สันติ อุดมสารเสวี. (2547). *การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของคณะกรรมการ
การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏสกลนคร.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2557). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2557. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
การศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.*
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9
(พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.*
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. ม.ป.ท.*
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.*
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.*
- สิทธิชัย เวศสุวรรณ. (2541). *การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศการงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี.
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. (2546). *หลักการนิเทศการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุกฤดา เกตานนท์. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษา
โรงเรียนขนาดเล็ก. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี จันทรใหม่. (2544). *การศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุวิทย์ มูลคำ. (2545). *การบริหารงานวิชาการ โรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- โสภณ ชินคำ. (2536). *ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- หงส์คำ หาบุญมี. (2548). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อดิพงษ์ วงษ์ชลชัยกุล. (2549). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อนนท์ โอนนอก. (2548). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนศูนย์เครือข่ายกลุ่มกรมหลวงชุมพรฯ อำเภอเมือง จังหวัดตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2544). *การบริหารทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). *การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
- Agthe, R. R. (1979). The Elementary school principals in curriculum decision making. *Dissertation Abstracts International*, 40(6), 65-A.
- Barnes, R. A. (1995). African American parents involvement in their children's schooling. *Dissertation Abstracts International*, 55(10), 3152-A.
- Binda, K. (1989). Elementary school principals and the process of curriculum implementation. *Dissertation Abstracts International*, 50(7), 1492-A.
- Bradley, J. (1992). Staff development in further education. *Education Research*, 25(1), 21-27.

- Chester, N. M. (1965). *An Introduction to school administration: Selected reading*. New York: McMillan.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Faber, C. F., & Shearon, G. F. (1970). *Elementary school administration*. New York: Holt Rhinehart & Winston.
- Glenn, R. J. (2000). *Curriculum development in junior/ community college: The stage-of-the-art, as view by the arcade affairs office*. Retrieved from <http://Ericac.Net/eircelb/Ed88710.htm>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 606-609.
- Miller, V. (1965). *The public administration of American school system*. New York: McMillan.
- William, F. F. (1994). Clinical supervision implementation strategies and behavioral changes: An ethnography of elementary school personal. *Dissertation Abstracts International*, 54(7), 2425-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.0147

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการงานวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางสาวหนูนิด ชื่อสัตย์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920488 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สมุท ขำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือชนิดในครั้งนี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.0148

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

17 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางสาวหนูนิด ชื่อสัตย์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920488 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สมุท ชำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.0149

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย นางสาวหนูנית ชื่อสัตย์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920488 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) จังหวัดชลบุรี โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สมุท ร ชำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย
เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5
(บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ซึ่งคำตอบของท่านมีค่าต่อการวิจัยในครั้งนี้
2. โปรดตอบคำถามตามความจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี และโปรดตอบคำถามทุกข้อเพื่อจะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์
3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ และขอรับรองว่าจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด
4. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนเมืองพญา 5 (บ้านเนินพญาเหนือ) จังหวัดชลบุรี
5. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวหนูนิศ ชื้อสตัย
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์การสอน

น้อยกว่า 10 ปี

ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในโรงเรียน
เมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในโรงเรียน
เมืองพัทธา 5 (บ้านเนินพัทธาเหนือ) จังหวัดชลบุรี ขอให้พิจารณาว่าการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาท่าน มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับใด และทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหา

3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการมีปัญหาน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					

จากตัวอย่าง ข้อ 0 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของท่านในประเด็นศึกษา
วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของท่านมีปัญหาในระดับมาก

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
2.	การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของสังคม ชุมชน ในท้องถิ่น					
3.	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
4.	การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ในหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
5.	ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ					
6.	มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา ตามความเหมาะสม					
7.	ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
8.	มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ในการนำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้อย่างต่อเนื่อง					
9.	มีการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและ ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม					
10.	การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					

- จากปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนา งานการบริหารวิชาการ โดยทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว
- จัดอบรมครูในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูร่วมกันวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร
- ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	มีการส่งเสริมพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร					
2.	มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3.	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน					
4.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ตรง					
5.	มีกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนิสัยใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน					
6.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง					
7.	ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน					
8.	จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
9.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน					
10.	มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูตามความสามารถและความถนัดได้อย่างเหมาะสม					
11.	เทคนิคการสอนของครูเป็นแบบกัลยาณมิตร					

- จากปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนา
งานการบริหารวิชาการ โดยทำ ลงใน หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว
- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูในโรงเรียนตามสาระการเรียนรู้
- จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่อการสอนให้เหมาะสม
- ให้ครูเลือกสอนตามความรู้ ความสามารถและความถนัดของตนเอง
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินของสถานศึกษาและหลักสูตร					
2.	มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
3.	การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล					
4.	การส่งเสริมให้ครูจัดทำคู่มือการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
5.	การวัดผลประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน					
6.	การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง					
7.	การใช้เทคนิคการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย					
8.	มีระบบการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น					
9.	การพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน					
10.	มีระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน					

จากปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนางานการบริหารวิชาการ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดผล ขั้นตอนการวัดผลและการประเมินผล และการสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่างๆ
- ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียน
- ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	มีการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ					
2.	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการจัดทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
3.	มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนางาน วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระ					
4.	ครูสามารถนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา					
5.	มีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทางวิชาการของสถานศึกษา					
6.	มีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการเผยแพร่ผลงานการวิจัย ของสถานศึกษาต่อสาธารณะชน					
7.	มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการวิจัย					
8.	มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การวิจัย ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา					
9.	มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
10.	สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผล การทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา					

จากปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนา
งานการบริหารวิชาการ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

- จัดอบรมเทคนิคการวิจัยให้กับผู้บริหารสถานศึกษาคณะครูทุกคน
- ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปีการศึกษา
- เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	มีการส่งเสริมและการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ					
2.	มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน					
3.	มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ					
4.	มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาบุคคลและหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน					
5.	มีการใช้ทรัพยากรหรือวัสดุท้องถิ่นเพื่อผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน					
6.	การเก็บและบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน					
7.	การวิจัยเพื่อคิดค้นการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
8.	สถานศึกษามีความพอเพียงของสื่อและเทคโนโลยีในสถานศึกษา					
9.	การจัดระบบการบริการสื่อและเทคโนโลยีในสถานศึกษา					
10.	การส่งเสริมการประเมินและพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					

จากปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

- สำรวจความต้องการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ
- การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตสื่อ ช่อมแซมสื่อการเรียนการสอน และการจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษาให้กับครูผู้สอน
- จัดประกวดสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	สถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
2.	มีการจัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
3.	ส่งเสริมความสามารถของครูในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
4.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้กับครูและนักเรียน					
5.	สถานศึกษาจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน หน่วยงานอื่น					
6.	มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษา					
7.	มีการส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้					
8.	สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา					
9.	บุคลากรสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง					
10.	มีการติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัด การเรียนการสอน					

จากปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนางานการบริหาร
วิชาการ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

สถานศึกษาสำรวจความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ศึกษาดูงานโรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

ควรจัดให้ครูทุกคนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	มีการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา					
2.	มีการให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา					
3.	มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานนิเทศเพื่อพัฒนาครูผู้สอนอย่างมีระบบ					
4.	การส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา					
5.	มีการนิเทศ การเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา					
6.	มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
7.	มีการยอมรับและความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ					
8.	มีการส่งเสริมกำลังใจให้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ					
9.	มีการประเมินและติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง					
10.	การประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาเมืองพัทยา เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา					

จากปัญหาด้านการนิเทศการศึกษา โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนางานการบริหารวิชาการ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

- จัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ และเพิ่มพูนศักยภาพทั้งในด้านหลักสูตร เทคนิคการนิเทศ
- จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- จัดให้มีการระดมความคิดเห็นและพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ภาคผนวก ค
คำอำนาจจำแนกรายชื่อ

ตารางที่ 22 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทาง
พัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเมืองพิทยา 5 (บ้านเนินพิทยาเหนือ)
จังหวัดชลบุรี

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.67	25.	.54	49.	.57
2	.80	26.	.67	50.	.59
3.	.78	27.	.53	51.	.74
4.	.82	28.	.65	52.	.68
5.	.69	29.	.65	53.	.78
6.	.69	30.	.68	54.	.63
7.	.70	31.	.78	55.	.58
8.	.69	32.	.65	56.	.71
9.	.75	33.	.63	57.	.71
10.	.77	34.	.66	58.	.70
11.	.62	35.	.74	59.	.70
12.	.53	36.	.72	60.	.60
13.	.50	37.	.69	61.	.64
14.	.56	38.	.73	62.	.68
15.	.75	39.	.73	63.	.50
16.	.63	40.	.70	64.	.70
17.	.70	41.	.75	65.	.76
18.	.75	42.	.70	66.	.63
19.	.71	43.	.62	67.	.66
20.	.68	44	.76	68.	.66
21.	.68	45.	.72	69.	.73
22.	.42	46.	.72	70.	.80
23.	.43	47.	.68	71.	.71
24.	.49	48.	.72		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวหนูנית ชื่อสัตย์
วัน เดือน ปีเกิด	20 กรกฎาคม พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	อำเภอัญญาคีรี จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	15 หมู่ 9 ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2553-2555	ครูผู้ช่วย โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทธยาเหนือ) อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ครุศาสตรบัณฑิต (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา